★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

13 PAZARTESİ Ağustos 1979
500 KURUŞ

Artist balosuna Demirel'in yazdığı telgrafta şunlar yazılıydı: "Sizin yanınızdayım. Çünkü ben de sanatçıyım"

YEŞİLÇAM'DA BİR BATAKLIK TÜCCARI

Devlet adına düzenlenen kişisel balolar, festivaller. Kıyı yağmasından enişteleri pay veren müsteşarlar; "Sezgin kardeşler"in büyük vurgunu

Çarşamba günü AYDINLIK'ta

Ist. TV Program Müdürü

UĞUR DÜNDAR: "TRT çalışanları olarak ekranın hepimize ait olmasını amaçlıyoruz"

1. bölüm Sanat sayfamızda

AFRİKA'DA NELER OLUYOR?

İkwezi dergisi sahibi Bennie Bunsee Kaynayan Afrika' yı anlattı

Azanya, Namibya, Zimbabve, Mozambik, Angola...

8.sayfada

ODTÜ öğretim üyelerinin düzenlediği yürüyüş saat 10.00'da başlıyor

DGBF, Mem-Der ve diğer kuruluşlar ODTÜ'deki olaylarla ilgili olarak ortak basın toplantısı düzenlediler

İstiklal Marşı'na Saygı Yürüyüşü bugün

- DGBF, Mem-Der, TÜMAD-DER, DGB, DLB, ODTÜ asistanları ve işçileri yürüyüşü desteklediklerini açıkladılar
- Halkın Kurtuluşu' nun olaydan sonra ODTÜ' de astığı panoda "İstiklal Marşının ulusal bağımsızlığın değil ırkçılığın, şövenizmin, simgesi olduğu" iddia ediliyor

ANKARA (ÖZEL)

ODTÜ Dekanlar Kurulu tarafından bir grubun İstiklal Marşı söylenirken ayağa kalkmamasına tepki olarak düzenlenen, "İstiklal Marşı ve Cumhuriyete Saygı Yürüyüşü" bugün yapılıyor. Üniversite içinde yapılacak olan yürüyüş saat 10' da başlıyor. Öğretim üye ve yardımcıları yürüyüşe akademik giysileri ile katılıyorlar.

ODTÜ öğretim üye ve yardımcılarının düzenlediği yürüyüşü desteklemek amacıyla, dün ortak bir basın toplantısı düzenleyen DGBF, Tüm Adliye Memurları Haklarını Koruma ve Yardımlaşma Derneği, Mem-Der, DGB, DLB, SSK-DER, Mem-Der Ankara Şubesi yöneticileri, ODTÜ asistanları adına Necati Özkara, ODTÜ işçileri adına Metin Unsu, tüm yurtsever kişi ve kuruluşları ODTÜ öğretim üyelerinin yürüyüşüne omuz vermeye çağırdılar.

Ortak basın toplantısı yapan kuruluşlar adına konuşan Devrimci Gençlik Birlikleri Fede-

(Devamı sa.7, sü.3 de)

CHP' li Çobanoğlu; "İsteklerim yerine getirilmezse istifa edeceğim" dedi

KONYA (THA)

CHP Konya Milletvekili gazeteci Ahmet Çobanoğlu'nun, bazı istekleri yerine getirilmediği takdirde Şeker Bayramında milletvekilliğinden istifa edeceği öğrenildi.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre Çobanoğlu bir süre önce seçim hazırlığı için Konya'ya gelen bir bakanla il merkezinde yapılan örgüt toplantısında bu fikrini açıkladı. Ahmet Çobanoğlu bu toplantıda yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Konya'nın bazı önemli sorunlarını bürokratik engelleri aşamadığımızdan henüz çözümleyemedik. Seçmenlerimin ve yurttaşlarımın yüzüne bakamaz hale geldim. Bürokrasiyi aşamayan bir iktidar hükümet olamaz. İsteklerim yerine getirilmediği takdirde en geç Şeker Bayramında milletvekilliğinden istifa edeceğim. Yine CHP'li olarak kalacağım.'

Çobanoğlu'nun istifaya hazırlandığı, yakın çevresince de doğrulandı. CHP Konya Milletvekili durumu Genel Sekreter, Mustafa Üstündağ'a da bildirdi, ancak Çobanoğlu'nun istifa kararı büyük bir gizlilik içinde tutuldu. CHP yöneticilerinin Çobanoğlu'nun

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Kamboçyalı çocuklar, Vietnam işgalinden önce, onlar da ellerinden geldiğince çalışıyordu. İşgalden sonra öğretmenleri öldürüldü. Ayrıca, ülkenin dil bilen, çeşitli konularda uzman insanları katledildi. 1976'da ülkede doktor sayısı 500 iken, Vietnam işgalinden sonra 40'a düştü.

Vietnam işgali altındaki Kamboçya açlık tehlikesiyle karşı karşıya

7.SAYFADA

Çin' e sığınan Vietnam Komünist Partisi Siyasi Büro eski üyesi Hoang Van Hoan:

"Le Duan ve yardakçıları halkımızı yeniden köleleştirdi"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçen hafta Çin'e iltica eden Vietnam Komünist Partisi kurucularından, Siyasi Büro eski üyesi ve Vietnam Milli Kongresi Başkan Yardımcısı Hoang Van Hoan, Pe-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Tahrip edilen dükkanda sağlam hiç bir şey kalmadı

"Dev-Sol" adındaki grup Tahtakale esnafından zorla para alıyor

Kasasında 40 lira buldukları esnafa "Amma tembelsin" dediler

YUSUF ÇELİK

Tahtakale esnafından zorla para alan "Dev-Sol" adındaki gruba mensup yedi kişi, önceki gün gittikleri bir cam eşya satıcısının kasasında yalnızca 40 lira bulunca dükkan sahibine "Ne kadar tembel adamsın" diyerek, parayı aldılar.

"Oligarşik dikta"ya karşı savaş açtıklarını söyleyen Dev-Solcular, Tahtakale'deki dükkan sahiplerinden uzunca bir süredir para sızdırıyorlar. Son olarak, Melek İşhanında genellikle bardak satan bir dükkana gelen ikisi silahlı yedi kişi, hapishanedeki ve hastanedeki

(Devamı sa.7, sü.5'de)

7 kişinin katili 4 komando tutuklandı

- Komandolardan üçü İstanbul'da 6 kişiyi öldürmüş, birçok kişiyide yaralamış

4. sayfada

AP Gemlik Gençlik Kolu Başkanı yağ stokçuluğundan aranıyor

- Çıldır Belediye Başkanı karaborsacılıktan tutuklandı

GEMLİK (THA)

MHP Gemlik ilçe eski kurucularından AP Gemlik Gençlik Kolu Başkanı Fikret Yılmaz adına faturası kesilmiş 3 ton margarin yağı ele geçirildi.

Bir ihbarı değerlendiren Emniyet kuvvetleri, Orhangazi Caddesinde Gardiyan Abdullah adındaki şahsın evine baskın yaptılar. Baskında özel ambalajlar içindeki yağların bulunmasından sonra Abdullah isimli şahıs gözaltına alındı. Abdullah yağların kendisine ait olmadığını Fikret Yılmaz'a ait olduğunu söyleyince Fikret Yılmaz'ın aranmasına başlandı.

Fikret Yılmaz, daha önce MSP Gençlik Kolları Başkanlığı yapmıştı. Buradan ayrılan Yılmaz MHP Gemlik ilçe kurucuları arasına katıldı. Daha

(Devamı sa.7, sü.4 de)

FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Yaser Arafat

Arafat, FKÖ' nün ABD ile görüşmeye hazır olduğunu açıkladı

WASHİNGTON (AA)

"Washington Star" adlı ABD gazetesinde bir demeci yayınlanan Yaser Arafat, FKÖ'nün ABD ile görüşmelere hazır olduğunu açıkladı.

Gazetenin pazar günkü sayısında çıkan demecinde Arafat "ABD ile iliş-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Yangın büyük hasara yolaçtı

Büyükada'da büyük yangın

- Büyükada, Kadıköy, Paşabahçe ve İstanbul itfaiye ekiplerinin çabalarına rağmen Anadolu Klübü ve üç otel yandı

İSTANBUL (THA)

Büyükada'da bu akşam saat 18.30'da Akasya Otelinin beşinci katında henüz belirlenemeyen nedenle çıkan yangın üçü otel olmak üzere altı binanın tamamen yanmasından sonra da saat 22.00 sıralarında kontrol altına alındı. Akasya Oteli, Sümer Palas Oteli, Yat Kulübü, Anadolu Kulübü ve iki evin tamamen yanmasından sonra yangın, Anadolu kulübünden nizam tarafındaki evlerin çatılarına da sıçradı.

Yangının ilk çıkış anında Büyükada itfaiyesinin yetersiz kalışı nedeniyle, hızla büyüyen ve yayılan alevlerin çok daha geniş bir alanı kül etmemesi için, önce Heybeliada'dan askeri birliklerden yardım alındı, daha sonra Paşabahçe vapuru ile özel olarak İstanbul'dan getirilen itfaiye grubu da devreye sokuldu. Özellikle Sümer Palas Otelindeki patlamalar sonucu, çevrede bulunan evlerin çatılarına sıçrayan yangın, adada büyük bir paniğe yolaçtı.

Yangının büyüyerek sürmesi üzerine Büyükada'ya gelen İstan-

Devamı sa.7, sü.10 da

Köylüler Suruç Tabur Komutanını şikayet ettiler

Binbaşı Padar ikinci kez görevden alındı

- Gazetemizin yayını üzerine hakkında sorusturma açılan Menmet Padar görevine iade edilmişti
- Binbaşı Padar'ın kendisini şıkayet eden köylüyü öldürmesi için bir eri görevlendirdiği ileri sürülüyor

URFA (ÖZEL)

Gazetemizin yayını üzerine bir süre önce hakkında soruşturma açıldıktan sonra göreve iade edilen Suruç Jandarma Tabur Komutanı Binbaşı Mehmet Padar, köylülerin şikayeti sonucu ikinci kez görevinden alındı.

Binbaşı Padar, göreve iade edildikten sonra gazetemize bir tekzip göndermiş ve bu tekzip mahkeme kararıyla yayınlatılmıştı.

Gazetemiz muhabirlerinin Suruç'ta konuştuğu vatandaşlar, Padar'ın bu dönem içinde çeşitli baskılara giriştiğini ve şikayette bulunan köylüleri öldürtmeye çalıştığını belirttiler. Bu arada, Binbaşı'nın Selahattin Kabak adlı bir eri, Süleyman Şansal adlı köylüyü öldürmekle görevlendirdiği, bu görevi kabul etmemesi üzerine Selahattin'i ağır bir şekilde dövdüğü ileri sürülüyor. İlçe halkı, bölgede terör estiren "Apocular" adlı çetenin üstüne gitmesi gereken devlet görevlilerinin, bu tür olaylar yaratmasını üzüntüyle karşıladıklarını söylüyorlar.

(Vatandaşların anlattıkları 5. Sayfamızda)

Sağlamtaş Belediye Başkanlığı seçimini AP adayı kazandı

TEKİRDAG (THA)

Tekirdağ'ın Malkara İlçesinin Sağlamtaş kasabasında dün yapılan Belediye Başkanlığı seçimini AP adayı Nazmi Ersoy kazanmıstır.

Resmi olmayan sonuçlara göre, AP adayı Nazmi Ersoy 502 oyla Belediye Başkanı seçilirken, CHP adayı 442 oy toplayabilmiştir. Bu-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Bakunin'den Apoculara...

— Daha çok şiddet gösterisi gerekli bize. Daha fazla, daha fazla. . . Şu insanları sarsmak için bir şeyler yapılmalı. Şöyle kanlı ölümler olmalı. Hem de çok. O Allahın belası halkı, düştüğü gaflet uykusundan uyandırmak ve popolarını kaldırıp harekete geçirmek için böyle davranmak zorundayız. Sen bunları anlamıyorsun. . .

— Anlamasına anlıyorum ama, senin dediklerini gerçekleştirmek için örgütlenmeye ve zamana gereksinme var. Ben elimden geleni yapıyorum. Fakat her gece bir hedefe saldıramayız.

— Ne bok yemeye saldıramazmışsınız. Tanrı aşkına şu hale bakın. Paşa gönlünüzü eğlendirmek için arasıra üç beş havai fişek atıp geri çekiliyorsunuz. Ondan sonra da en az bir ay sırtüstü yatıp tatil yapıyorsunuz. . . Ben öyle üç-beş kişinin ölmesiyle yetinemem. Yüzlerce insan ölmeli ki, bir işe yarasın. Halk, tedhişin, anarşinin kimseye ayrıcalık tanımadığını anlasın. Sonra da bizim amacımız dikkati çekecek. Paniğin arkasından insanların yüreklerine korku çöreklenmeli. Ondan sonra herkese istediğimizi yaptırabiliriz.

Yukarıdaki konuşmaları Arthur Hailey'in "Gerilim" ismindeki romanından aldık. Hailey, kitabında, ABD'nin California eyaletinin elektrik ihtiyacını karşılayan dev şirketlerden birisini konu olarak ele alıyor. Yer yer belgesel nitelik taşıyan romanda, dünyanın en büyük tekellerinden birisi sayılan General Motors'a bağlı bir kurumun iç-mekanizması sergileniyor. Dev bir tekelin, sosyal, siyasal ve ekonomik ilişkilerine dair bilgiler veriliyor. Hailey, kuşkusuz bir Marksist değil. Bu yüzden kitabı da devrimci bir mesajdan ve estetikten yoksun. Bununla birlikte, dev şirketin çevresinde kümelenen bir yığın olayı anlatırken, çok ilginç gözlemlerde bulunuyor. Örneğin, dışardan her şeye kadirmiş gibi görünen ABD kapitalizminin petrol darlığı ve petrol üreten ülkeler karşısındaki aczi, aşırı savurganlığa rağmen teknolojik gelişmenin baltalanması, enerji hırsızlığının fakir-fukara halk tarafından değil daha çok zenginler tarafından örgütlü bir Şekilde gerçekleştirilmesi, vb. kitabın ortaya serdiği dikkate değer gözlemler arasında. . . Bir de elektrik şirketine; halk adına, devrimcilik adına musallat olan, elektrik şebekelerine üst-üste sabotajlar düzenleyen ve insanları öldüren küçük bir anarşist grubun (Özgürlük Dostları) serüveni hayli ilginç. 6-7 kişiden oluşan "Özgürlük Dostları", California'da genel hayatı felce uğratarak, çok sayıda insanı aynı anda öldürme girişimlerinde bulunarak "halkın popolarını kaldırması"nı sağlamaya çalışıyorlar!

"Halkın poposunu kaldırması için" tedhişin dizginlerini koyverme teorisi, çoğumuza pek yabancı değildir. Zaten bu teoriyi bugün de sağlı-sollu şekilde ülkemizde yaşıyoruz; gazetelerde somut biçimlerini okuyoruz, TV'de izliyoruz. . . Şu farkla ki, Hailey'in romanındaki tedhiş grubu, kendi içinde daha açık, tutarlı ve "namuslu." Çünkü Hailey'in "Özgürlük Dostları", ne Marks'tan, Lenin'den söz ediyorlar, onları rehber saydıklarını söylüyorlar; ne, taraftarlarına market soydurup lüks yiyecekler tıkınıyorlar; ne, çaldıkları paralarla polyester yatak odası takımı alıyorlar; ne, fakir-fukara halktan haraç topluyorlar; ne, zenginlere fedailik yapıyorlar ve ne de cesaret serumu kullanıyorlar. . . Bu açıdan "temiz"ler.

Yani ne Apocu, ne THKP-C MLSPB'ci, ne TİKKO'cu, ne Acilci, ne Eylem Birlikçi, vb. benzeri kişiler değiller. Dobra dobra anarşist, az-biraz manyakça halk düşmanı bunlar.

Diyeceksiniz ki, halk düşmanlığının açığı kapalısı, güzeli çirkini olur mu? Dobra dobrası çürüğü-çarığı?. .

Şöyle olur: Anarşizm, devrimci işçi sınıfı hareketine, Marksizme taban tabana zıd bir akımdır. Ve ortaya çıkışından bu yana, dünya halklarına çok çektirmiştir. O tarih, Babaefler gibi, Bakuninler gibi onurlu anarşistleri de tanıyor; tarih faşist Franco kuvvetlerine karşı Madrit barikatlarını dişleri ve tırnakları ile savunan İspanyol anarşistlerini de tanıyor. . .

Apocusu, Eylem Birlikçisi, Dev-Solcusu, Acilcisi, vb. anarşist bile değillerdir. Bakunin mezarından kafasını kaldırsa, sözgelimi Apoculara bakıp herhalde şöyle söylenirdi:

— Vah vah vah!. . Bizim anarşizm hepten maskara olmuş, iyice ayağa düşmüş. Zamanında hiç değilse bu rezilliği görebilseydik!. .

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Devrim — Konya Ekspres — Tozanlı — Gayret — Anadolu

antalya
22.7.1979 — ANTALYA

FATİH ŞAHİN KAYA

ABD Hükümetinin istifası ve SALT-2

SALT—2 Anlaşması tartışmaları geçen gün ABD hükümetinin toptan istifası ile tekrar güncellik kazandı. Zira istifanın en önemli nedeni ABD senatosunda SALT-2'ye duyulan tepkiydi.

İsterseniz bu konuyu biraz açalım. SALT-2, Amerika ile Rusya arasında imzalanan silahları sınırlandırma antlaşmasıdır. En önemli maddesi uzun menzilli füzeleri sınırlandırmasıydı. Buna karşılık orta menzilli füzelerin yapımına sınırlandırma getirilmiyordu. Diğer bir madde de her iki ülke birbirini anlaşmaya uyup uymadığı noktasında denetliyecekti. Rusya bu işi Küba üzerinden, Amerika da Türkiye üzerinden yapacaktı.

Bugün Amerika ile Rusya, Orta Doğu ve Avrupa üzerinde bir hakimiyet mücadelesi vermektedir.

Stratejik olarak Amerika bu iki bölgeye de çok uzaktır. Arada koca bir okyanus vardır. Buralarda çıkacak olan savaşlara Amerika'nın müdahalesi ancak uzun menzilli füzelerce olabilecektir. Orta menzilli füzeler Avrupa'ya varmadan okyanusa düşmektedir. Rusya'nın konumu daha farklıdır. Buralara müdahale için orta menzilli füzeler yeterlidir.

Durum açıktır; daha düne kadar dünyanın tek hakimi durumundaki Amerika bu antlaşmaya göre Avrupa ve Orta Doğuyu Rusya'ya bırakmak durumuyla karşı karşıyadır. İşte ABD hükümetinin istifasına neden olan SALT-2 gerçeği budur.

Çengel
3.8.1979 — Ş. KOÇHİSAR

Köy arazisi bir şahısa aitmiş!

İlçemiz Hamidiye çiftliği köyü ilginç bir gelişmeye sahne oluyor ve satılacağı günü ve yeni sahibini bekliyor.

Hirfanlı barajının istimlaki sırasında yeri değiştirilen ve bir şahsın tarlası üzerine kurulan köy, tapu devri yapılmaması nedeniyle kir tasarrufun da görülüyor.

Köy tapusuna sahip olan kişinin, bir başka şahsa borçlu olması yüzünden köyün icra yoluyla satışının istenmesi köylüleri tedirgin etmeye başladı.

Şu anda tapusu bir şahsa ait olan ve satılacağı günü bekleyen Hamidiye çiftliği köyü arazisi üzerinde bir okul, bir cami ve otuzun üzerinde hane bulunuyor.

Siirte Son Söz
Günlük Bağımsız Gazete
27.7.1979 — SİİRT

Yağ ve su sıkıntısı var!..

Siirt Merkez Ortaokuluna ait bir su deposu günlerdir onarılmadığından gün aşırı binlerce metreküplük su boşuna akmaktadır.

Lise ihata duvarı ile Siirt Ortaokulu arasında yolun kenarında kalan bölümde patlıyan su deposunun onarılmaması nedeniyle borunun yakınlarındaki kesime çok az su aktığı bildirilmektedir.

FİKİR MEYDANI

YAKACAK SORUNU (2)

Temel N. Yılmaz
Orman Yüksek Mühendisi

ÜLKEMİZDE geniş çapta elektrik enerjisi üretimi 1914 yılında başlamıştır O tarihten bu yana elektrik üretimindeki artış hızlı bir gelişme göstermişse de yine de ihtiyaca cevap verememektedir. Ülkemizde elektrik enerjisine talep, yılda yaklaşık yüzde 15 artış göstermektedir. Üstelik bugün nüfusumuzun yalnızca yüzde 50'sine yakın kısmı elektrik enerjisinden yararlanabilmektedir. Ülkemizdeki elektrik enerjisi tüketimini, başka ülkelerle karşılaştırdığımızda durumumuz daha açıklıkla görülebilir. 1971 yılında B. Almanya'da kişi başına düşen elektrik enerjisi tüketimi 4210 Kwh ve Yunanistan'da 1249 Kwh iken yurdumuzda yalnızca 269 Kwh olmuştur. Yurdumuz elektrik üretiminin, o yıllarda yapılan tahminlerle, Keban'ın devreye girmesi ile birlikte 15 milyar Kwh olacağı hesaplanıyordu. Ama 45 milyon nüfusa oranlandığında hâlâ geri bir çizgide olduğumuz kolayca görülebilir.

Bugün ülkemizdeki elektrik enerjisi üretimi 1/3 oranında petrol ürünlerine dayandırılmaktadır. Bu da milyonlarca liralık döviz kaybına ve ülkemizin dışa bağımlılığına yol açmaktadır. Ayrıca hergün elektrik enerjisi ihtiyacının arttığı ve içinde bulunduğumuz yıllarda günde 6-7 milyar Kwh. açık bulunduğu gözönüne alınırsa, bu konuda içinde bulunduğumuz şartların vahameti kolayca görülebilir.

"Peki ne yapılmalıdır?" sorusuna, uzmanlar açıkça cevap veriyorlar. Hidrolik kaynaklarımızı seferber etmeliyiz! Ülkemizin su kaynakları bakımından durumunu daha önce belirtmiştik. Bu durum, elektrik enerjisi üretiminde en azından bu doğal kaynağa dayanmak konusunda kararlı olmamızı gerektiren bir olgudur. Oysa ki izlenen siyaset bunun tam zıddı olmaktadır. Bir yandan enerji şalterlerimiz Sovyet sosyal emperyalistlerine teslim edilirken diğer yandan elektrik üretiminde bizi dışarıya bağımlı kılacak termik santraller temel alınmıştır. 1975 yılında yapılan hesaplara göre, 1 Kwh. elektrik enerjisinin üretim maliyeti;

Su santrallerinde	16	kuruş
Linyit	20	"
Fuel-oil	60	"
Gaz türbinlerinde	140	kuruştur.

Su santrallerinin bu kadar açık üstünlüğüne rağmen elektrik enerjisi üretiminde termik santrallerin temel alınması nelere malolmaktadır?

Birincisi, Termik santrallerinde kullanılan taşkömürünün esas olarak metalürjik amaçlarla kullanılması gerekirken, elektrik üretiminde kullanıldığı için doğal kaynaklarımızın israfı sözkonusudur. 1971 yılında termik üretimin yüzde 41.5'u kömüre dayanmaktaydı. Bunun içinde taşkömürünün ağırlıklı olduğu açıktır. Demir-Çelik endüstrisinin temel hammaddelerinden birisini oluşturan taşkömürünün bu şekilde harcanması doğal kaynaklarımızın çarçur edilmesinden başka birşey değildir. Üstelik ihtiyacımızı karşılamak için taşkömürü ithal ettiğimiz "Amerika'dan" düşünülürse sorun kendiliğinden aydınlanır.

İkincisi; termik santrallerin önemli bir kısmı da fuel-oil ve motorin gibi petrol kökenli kaynaklarla çalışmaktadır. Bu ise bizim gibi zaten dövizi kıt olan bir ülkenin, döviz gelirlerini petrole ödemesi sonucunu doğurmaktadır.

Öyleyse izlenecek politika çok açık olarak görülmektedir. Hidrolik kaynaklarımız seferber edilmelidir. Bu konuda uzun vadeli yatırımlara girişilmelidir. Enerji tüketiminin yurt içi kaynaklarından karşılanabilen bölümü gittikçe azalmaktadır. 1975 yılında yüzde 54 olan bu oran 1980'de yüzde 44'e, 1985 yılında ise yüzde 35'e düşecektir. Aradaki fark nasıl karşılanacaktır? Bu konuda kendi kaynaklarımızı seferber etmek dışındaki yollar petrol ithali ve enerji şalterlerimizin Yeni Çarlara bağlanmasıdır. Özellikle de birinci ve ikinci MC iktidarları zamanında yukarıda sözünü ettiğimiz yollardan ikincisi yani petrol ithali ve Yeni Çarlara enerji şalterlerimizi bağlama yolu seçilmiştir. 1965-1975 arasındaki on yılda petrol tüketimi yüzde 80 artmıştır. MC iktidarı tüketimin yurt içi kaynaklardan karşılanmayan bölümünü kapatmak için petrol ithalini artırarak, döviz kaynaklarımızı kurutmuş öte yandan da günümüzün en azgın ve en gerici emperyalisti olan SSCB'ye enerji şalterlerimizi bağlamıştır. Böylece Sovyet sosyal-emperyalistlerinin, sanayimizin can damarı olan enerji şalterleri aracılığıyla ülkemiz üzerinde siyasi şantaj uygulamasına imkan sağlanmıştır.

Elektrik enerjisi konusundaki dışa bağımlılığın getirdiği siyasi sonuçlar bizim için uyarıcı olmalıdır. Üçüncü Dünya ülkelerinin siyasal hükümranlıklarına gölge düşürmemek için önce kendi gücüne ve kaynaklarına güvenme siyasetlerini iyi kavramak zorundayız.

GÜNEŞ ENERJİSİ VE JEOTERMAL ENERJİ TÜRKİYE İÇİN BUGÜN BAŞVURULACAK KAYNAKLAR DEĞİLDİR

Bu enerji türlerinin hayata geçirilmesi, uzun süreli bir periyod içerisinde mümkün olabilir. Bu yüzden de bazı uzmanların bunları hemen uygulanabilirmiş gibi aktüel hale getirme çabaları, iyiniyetli bile olsa sonuç olarak fantezi öneriler olarak görülmektedir. Ülkemizin bugünkü gerçekleri açısından bu önerilerin geçerliliği yoktur.

Açıktır ki, özellikle jeotermal enerji konusunda araştırmalar yapmak ve Türkiye'nin kendi kaynaklarına dayanma çizgisinde ısrarlı olmak olumlu karşılanmalıdır. Bizim burada kastettiğimiz bugün uygulanabilir olmadığıdır.

Bu iki tür enerji yanında son günlerde bir de nükleer enerjiden söz edilmektedir. Bu tip santrallerin kurulmasında dikkat edilecek en önemli nokta, uranyum tekelini ellerinde bulunduran süper devletlere bağımlı bir hale gelmemektir. Yurdumuzdaki kaynağa yönelik bir teknoloji ile kurulacak santrallerin durumu uzmanlarca irdelenip bir sonuca verilebilir. Ama bizi süper devletlere bağımlı kılacak santrallerin kurulmasının getireceği sonuçlar kolaylıkla görülebilir.

HALKIN EN ÖNEMLİ YAKITI ODUN VE TEZEK

Türkiye'nin sosyo-ekonomik durumu, enerji tüketiminde de kendisini göstermektedir. Gerçekten genel olarak enerji tüketimi içinde ticari olmayan enerji türleri (odun, tezek, bitki artıkları) ağırlıklı bir yer tutmaktadır. Ticari enerji türlerinde kişi başına düşen tüketim oranları gelişmiş ülkelere ve yakın komşularımıza göre düşüktür. 1972 yılında, ABD'de 6 bin kg., Yunanistan'da bin 85 kg. olan kişi başına düşen enerji tüketimi (petrol eşdeğeri olarak) Türkiye'de 630 kg. olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan 1972'de tüm genel enerji tüketimi içinde odun ve tezeğin payı yüzde 31 olmuştur.

1972 yılında genel enerji tüketimi, 23,2 milyon ham petrol eşdeğeri olarak gerçekleşmiştir. Bu enerji tüketimi içerisinde enerji türleri ve miktarı ise şöyledir;

Taşkömürü	3,2	milyon ton
Linyit	2.0	" "
Petrol ürünleri	9,9	" "
Hidrolik enerji	0,8	" "
Odun	3,8	" "
Tezek	3,4	" "

Görüldüğü gibi en yüksek tüketim oranı, büyük çoğunluğu ithal edilen petrol ürünlerinde toplanmaktadır. Bunun bize gösterdiği gerçek ise emperyalist tekellere bağımlılıktan başka birşey değildir.

Yurdumuzda odun üretimi bilindiği gibi zaten kıt olan orman kaynaklarımıza dayanmaktadır. Odun üretimi esas olarak bozuk ve normal baltalıklardan yapılmaktadır. Baltalık ormanların yurdumuz genel alanına oranı yüzde 12, ormanlık alana oranı yüzde 46'ya yakındır. Toplam baltalık sahaları 9,2 milyon hektardır. Baltalık ormanların da yüzde 77,6'sı bozuk karakterdedir. Ayrıca bozuk baltalık olarak görülen sahalardan çoğu zaman bir ocak tutuşturacak dal bile zor bulunmaktadır. Bunlar, genellikle orman rejimi içerisine alınmış gerçekte üzerinde orman olmayan sahalar durumundadırlar.

Odun, kömüre göre daha az hava sarfeden ve kömürden 15 kat daha az kül bırakan, çabuk tutuşan bir yakıt maddesidir. Özellikle teminindeki kolaylık da dikkate alındığında kırsal kesimde en fazla tüketilen bir yakıt olmasında şaşılacak bir şey yoktur.

Orman Bakanlığı'nın kaynaklarına göre, 1975 yılında üretilen odun miktarı 18,2 milyon sterdir. Bu miktarın 1976'da 15,3 milyon stere düşeceği hesaplanmıştır. Ancak ormancılık konusunda kırıntı kadar bilgisi ve ciddiyeti olan bir kimse Bakanlığın verdiği rakamların ve koyduğu hedeflerin afaki olduğunu hemen görür. Gerçekte ise Türkiye'de odun tüketimi en iyimser rakamlarla bile fiili olarak 20 milyon ster civarında kabul edilmektedir. Bakanlığın resmi kayıtlarında ise bu miktar ancak sözünü ettiğimiz oranda yansıyabilmektedir. Resmi rakamların her zaman gerçeği ifade etmediği kabul edilmelidir.

1976 yılı rakamlarına göre yurdumuzda 67 milyon ton hayvani gübre, tezek olarak yakılmaktadır. Bunun genel ekonomiye getirdiği zarar uzmanlarca 10 milyar lira civarında hesaplanmaktadır. A. Ziraat Fakültesi Toprak İlmi Kürsüsünün yaptığı bir araştırmaya göre 1 ton çiftlik gübresi, verimi, dekar başına 20 kg. artırmaktadır. Dekara 6 ton gübre verilirse patates üretiminde meydana gelen artış dekar başına 2 tondur. Buna göre Türkiye'de tezek olarak yakılan 67 milyon ton yaş gübre, patates üretiminde kullanılmak üzere toprağa verilirse meydana gelecek üretim fazlasının parasal değeri 9 milyar lira olarak hesaplanmaktadır.

Bu rakamların ifade ettiği gerçekleri görmezden gelemeyiz. Ancak ileride de değineceğimiz gibi biz, meseleyi, esas olarak bütün kaynaklarımızı seferber etmek ve dışa bağımlılığı artıracak politik çizgilerden uzak durmayı sağlayan bir yol izlemek noktasından ele almalıyız.

YAKACAK SORUNUNUN ÇÖZÜMÜNDE TEMEL İLKE: KENDİ KAYNAKLARIMIZA DAYANMAK

Türkiye'nin genel enerji meselesinden soyutlanamayan yakacak sorunu konusunda nasıl bir çözüm yolu önermeliyiz?

Bu konuyu enerji darlığının doruğuna ulaştığı şu günlerde önemle ele almak zorundayız. Bu yüzden sözünü ettiğimiz ve önereceğimiz çözüm yollarının hemen uygulanabilir olmasını ve halkın talebine uygunluk göstermesini sağlamak düşüncesindeyiz.

Birincisi, Türkiye enerji kaynaklarının tamamını belirli bir plan ve program çerçevesinde seferber etmelidir. Böylece elektrik konusunu da kapsayan bir tarzda dışa bağımlılık reddedilmelidir. Elektrik enerjisi üretimi mümkün olan en yüksek seviyeye çıkarılmak istendiğine göre hidrolik kaynaklardan azami ölçüde yararlanmak yoluna gidilmelidir. En azından bugünkü termik santrallerin önemli ölçüde ithal malı petrole dayalı olanları kömür kullanan santrallere dönüştürülmelidir.

İkincisi linyit üretimi, kaynakların verimi de göz önüne alınarak en yüksek düzeye çıkarılmalıdır. Isıtmada linyit için en geniş bir kullanım alanı vardır. Halkımızın ısınma sorunu için özellikle ormansız yörelerde tezek yerine linyit kullanımı için gerekli herşey yapılmalıdır. Tezek için harcanan yaş gübrenin tarıma sevkedilmesi ancak yerine ikame edilecek yeni yakıtlarla mümkündür. Yoksa bugün ithal malı sun'i gübre için ödenen dövizlere hayıflanmak bir şey ifade etmez. Tezek yerine kullanılacak en iyi yakıt bugünkü şartlarda ancak linyit olabilir.

Üçüncüsü petrol tüketimini çoğaltan sistemlerden vazgeçilmelidir. Demiryolları ve deniz taşımacılığının aksine ve bunları ortadan kaldıracak tarzda ele alınmış olan karayolu taşımacılığı petrolü yutan bir noktadadır. Bu politika derhal terkedilmelidir. Türkiye'de otomotiv sanayi de hem petrol tüketimini artırması hem de montaj karakteri nedeniyle dışa bağımlılığı artırmaktan başka bir işe yaramamaktadır. 1975 yılında traktör üretimi 34 bin dolaylarında kalırken, yerli otomobil üretimi 64 bin civarında idi. Petrol tüketimi konusunda rasyonel davranmak için kitle taşımacılığı, petrolü asgari tüketen şekilde olmalıdır. Özellikle otomobil üretimi asgariye indirilmeli ve tarımda kullanılan makinelerin üretimi artırılmalıdır.

Dördüncüsü bütün bu tedbirlerden daha acil olmak üzere bütün baltalıklar köylüye devredilmelidir. Baltalıklar da odun verimini artırıcı tedbirler devlet tarafından alınmalıdır. Bozuk baltalıkların imar islahı yapılarak bunlardan odun üretimi için yararlanılmalıdır. Öte yandan koruya tahvili mümkün olan bütün baltılıklar da halkın yapacak kereste ihtiyacını karşılamak için köylülere devredilmek üzere koru ormanı haline getirilmelidir. Odun hammaddesini sınai tesislerde kullanmak için önce bunun yerine ikame edilecek yakıtlar köylüye ve odun tüketen kentliye sunulmalıdır. Bu noktada akla gelen en akılcı yöntem linyit üretimini çoğaltmaktır. Ancak köylümüzün linyit üretiminin artmasını bekleyecek durumda olmadığı da görülmelidir.

Özetlersek; biz, yakacak sorununun çözümünün Türkiye'nin genel enerji politikası içerisinde olduğunu kabul etmekteyiz. Yalnızca bu konuda alınacak tedbirleri sıralarken konunun acilen çözülmesi gerektiğini de biliyoruz. Bu nedenle:

1 - Elektrik enerjisinde kendi kaynaklarımıza dayanmalıyız. SSCB'den enerji ithali milli bağımsızlığımıza aykırıdır. Sosyal emperyalistlerin ülkemiz sanayisinin can damarlarına el atması karşısında kayıtsız kalamayız. Bu konuda gerekirse, elektrik üretimi petrole bile dayalı olsa bunu kabul etmeliyiz. Petrol ithali konusunda Üçüncü Dünya ülkeleri ile birleşme yolunu seçmeliyiz.

2 - Yakacak konusunda odun ve tezeğe daha bir süre dayanmak zorunda olduğumuz bir gerçektir.

Bu bakımdan odunu sanayiye aktarmak konusunda akılcı olmayan yollara itibar edemeyiz. Ülkemizde, yerine hemen ikame edilecek yakıt bulunana kadar yakacak odun üretimini artırıcı tedbirler almak zorunluluktur. Ama asil zorunluluk yukarıda da belirttiğimiz gibi tüm baltalıkların köylülere devredilmesidir.

Temel ilkemiz her türlü bağımlılığı reddetmek geri ve ilkel bile olsa yakacak konusunda da, enerji konusunda da kendi kaynaklarımıza güvenmek olmalıdır.

— BİTTİ —

YARARLANILAN KAYNAKLAR

1. Yıllık Ekonomik Rapor 1976 (1977 Mali Yılı Bütçe Tasarısı ile Birlikte TBMM'ye sunulmuştur)
2. Türkiye'de Yakıt Problemi Odun ve Tezeğin Değerlendirilmesi, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Yayını, No: 81
3. GÖĞÜŞ, Dr. Ünal, Devlet Planlama Teşkilatı, 50. Yıl Sanayi Kongresine sunulan Tebliğ, 3-8 Eylül 1973, Ankara
4. TOPALOĞLU, Dr. İhsan, Giresun Senatörü, Aynı seminere sunulan tebliğ
5. Dördüncü 5 Yıllık Kalkınma Planı Genel Enerji Komisyonu: Odun, Tezek ve Bitki Artıkları Alt Komitesi Raporu, Eylül 1976, Ankara
6. TMMOB Enerji Raporu, Eylül 1977, Ankara

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Sıvı durumundaki yakıtların ortak adı-Tersi uzak. 2) Çeşitli türleri olan iri yapılı yırtıcı bir balık. 3) Tersi yapmak zorunda kalınan şey, boyun borcu-Sözleşmek (eski dil). 4) Derinin cilalanması- Yumuşak başlı. 5) Amerika kıtasında bir ülke-Çeşit, tür. 6) Karışıklık, curcuna. 7) Bir erkek adı-Açık kestane rengi- Bir nota. 8) Tersi ilave- Başka, diğer-Nefret.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Bir süs bitkisi. 2) Tazeliği üzerinde olan, taptaze- Bir harfin okunuşu. 3) Boksta bir vuruş şekli. 4) Tersi savaşa gidiş, ya da yolculuk-Kimyada Gümüş'ün simgesi. 5) Peykin yarısı-İnandırma. 6) Çember içine alma, kuşatma. 7) Tersi bir renk-Fayda. 8) Tersi haftanın bir günü-Yüce, yüksek. 9) Soluk alamayacak duruma gelme. 10) Tersi dil uzluğu olan, belagatli. 11) Karşıt- Balıkçı kayıklarının fırdolayı ağ salmaları. 12) Falan ile eşanlamlı bir sözcük.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Geçtiğimiz Hafta

Ayakta dinlenen İstiklal Marşı ve yapayalnız kalan İGD

Geçen çarşamba ODTÜ'nün açılışında meydana gelen olaylar, kamuoyunu günlerce meşgul etti. Üniversitenin öğrenime açıldığı gün yapılan törende bir grup, İstiklal Marşı söylenirken ayağa kalkmıyordu. Milli değerlerimizin küllendirilmek istendiği diğer olaylarda olduğu gibi, bu olayı hazırlayanların da sahte solcular olduğu ortaya çıktı. Moskova yanlısı İGD, olaydan sonra ODTÜ'de astığı bir panoda, olayı üstleniyor ve "Bu tür gerici marşları dinlemeyeceğiz" diyordu.

İstiklal Marşına karşı yapılan bu hareket geniş tepkilere yol açtı. Başbakan Bülent Ecevit, AP lideri Süleyman Demirel ve çeşitli kuruluşlar olayı kınadılar. TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek de, "Üç beş kendini bilmezin davranışının hiç bir etkisi olmayacağını, bütün milletin İstiklal Marşımızı ayakta dinlemeye devam edeceğini" belirtti.

ODTÜ öğretim üyeleri ve öğrencileri de olayı tasvip etmediklerini bildirdiler. ODTÜ Dekanlar Kurulu önümüzdeki cumartesi "İstiklal Marşına ve Cumhuriyete Saygı" yürüyüşü düzenledi.

Milli değerleri zedelemek amacıyla yola çıkan sahte solcular, sonunda yapayalnız kaldılar. Bütün Türkiye, sahte solculara, lanet okuyup İstiklal Marşını savundu.

ECZACILAR DİRENİŞİ VE ÇEŞİTLİ HESAPLAR

Geçen hafta bazı direnişlere sahne oldu. Önce Ankara Eczacı Odası ilaç yokluğunu ardındaki uluslararası ilaç tekellerini protesto amacıyla üç günlük bir direniş yaptı. Ankara'da üç gün eczaneler açılmadı. Sonra Türk Eczacılar Birliği de bütün Türkiye çapında üç günlük direniş kararı aldı.

Başta bütün eczacı odalarının ve halkın da desteğini gören direniş, hükümeti yıpratma amacı ön plana çıkınca tepki toplamaya başladı. Türk Eczacılar Birliği'nin üç günlük direniş eylemi başarısızlığa uğradı. Hükümet de, bu durumdan faydalanarak ilaç fiyatlarına zam yapma hazırlığına girişti.

BELEDİYE İŞÇİLERİ DİRENİŞTE

Belediye işçileri senelerdir ücretlerini düzenli bir şekilde alamazlar. Bu sene, bu durum iyice ortaya çıktı. Parasızlığa daha fazla dayanamayan belediye işçileri de grevlere, direnişlere başvurdular. Geçen hafta İzmir'de 6300 işçi greve giderken, Ankara'da 7500, Diyarbakır'da 1250, Eskişehir'de ise 900 belediye işçisi direnişe başladı.

Bütün bu şehirlerde işçilerin paralarını istemelerine karşılık belediyelerin cevabı "paramız yok" oldu. Son direnişlerin belediye işçilerinin toplusözleşmelerle kabul ettirdikleri haklarını bile ancak direnerek elde edebildiklerini bir kere daha gösterdi.

Geçen hafta önemli bir işçi olayı da Adana BOSSA fabrikasında meydana geldi. İşten atılan 5 arkadaşlarının işe alınması için direnişe geçen BOSSA işçileri uzlaşma sağlanınca işbaşı yapmak istediler. Sahte solcular işçilerin önüne çıkıp, işe başlamalarına engel olunca, Sıkıyönetim 861 işçiyi gözaltına aldı. Sahte sol bir kere daha işçilerin başına bela oluyordu...

APOCULAR BU SEFER DE AP'Lİ ESKİ BELEDİYE BAŞKANINI ÖLDÜRDÜLER

Apocu cinayet çetesinin AP Milletvekili Celal Bucak ve ailesine karşı giriştikleri saldırının tepkileri devam ederken, çete bu sefer de Viranşehir'in eski Belediye Başkanı Suphi Öztop ve Nezir Öztop'u otomatik silahlarla tarayarak öldürdü. Nezir Öztop, Celal Bucak'ın damadı oluyor.

Apocuların saldırıları bölgede geniş tepkiye yol açarken, AP'den de Apocuların üzerine yürünmesi yolunda sesler yükselmeye başladı. AP Senato Grup Başkanı Ömer Ucuzal ile Ankara Senatörü Yiğit Köker, Apocular konusunda kesin ve ciddi tavır almadıkları için Başbakan ve İçişleri Bakanı hakkında soruşturma açılmasını istediler. AP lideri Süleyman Demirel'de hükümeti, Apocuların üstüne gitmediği için eleştirdi.

SIKIYÖNETİM SAVCISININ İSTEĞİ VE SERBEST BIRAKILAN MHP'LİLER

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcısı, Sıkıyönetim Mahkemesinin MHP hakkında suç duyurusunda bulunmasını istedi. Bu, askeri savcının bu konudaki üçüncü talebi oluyor.

Buna karşılık, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından tutuklanan MİSK yöneticilerini bir üst mahkeme olan Kara Kuvvetleri Komutanlığı Dördüncü Kolordu Mahkemesi serbest bıraktı. İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklanan Ali İhsan Özgür'ün katil zanlısı MHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı Kazım Ayaydın'ı ise yine üst mahkeme olan 1.Ordu Askeri Mahkemesi serbest bıraktı.

SAHTE SOL-MAFİA İŞBİRLİĞİ

Yeraltı dünyasının "BABA"sı olarak bilinen Hüseyin Uğurlu'nun kaçırılması olayının soruşturulması sahte solcuların kimlerle işbirliği yaptığını ortaya çıkardı. "BABA"yı kaçırarak "devrimci eylem" yaptığını iddia eden Vatan Partisi üyelerini Mafianın bir başka kanadının kullandığı açıklandı.

Haftanın bir diğer olayı ise Çapa Tıp Fakültesinin İdari İşler Müdürünün kumar borcunu ödemek için hayali petrol alımları yaptığı ve devlet kasasını milyonlarca lira zarara soktuğunun ortaya çıkması oldu. Müdür Yılmaz Adalı hakkında soruşturma açıldı.

TERFİLER

Bir üst dereceye yükselen General ve Amirallerle General ve Amiralliğe yükselecek Albayları tespit etmek üzere toplanan Yüksek Askeri Şuranın kararları pazartesi günü açıklandı. Kararlar arasında sonra 3. Ordu Komutanın değiştiği ve Selahattin Demircioğlu'nun bu göreve getirildiği de vardı. Değişeceği söylenen bazı komutanların görevlerinde kalması, bazı çevrelerce yayılan söylentilerin doğru olmadığını ortaya koydu. Haklarında çeşitli söylentiler bulunan bazı generaller ise emekliye ayrıldı.

MISIR DIŞİŞLERİYLE GÖREVLİ DEVLET BAKANI GALİ:

"Barış görüşmelerine Rusya da katılmalı"

● Ürdün Kralı Hüseyin de Sovyetlerin de katılmasıyla Orta Doğuda barış için bir yol bulunması gerektiğini ileri sürdü

● Gali. uluslararası alanda iki yeni girişimde bulunacaklarını söyledi

PARİS/BEYRUT

Dışişleriyle görevli Mısır Devlet Bakanı Butros Gali Orta Doğuda topyekün bir barışın sağlanması görüşmelerine Sovyetler Birliğinin de katılması gerektiğini iddia etti.

Paris'te yayınlanan "Le Nouvel Observateur" dergisine bir demeç veren Butros Gali, "Sovyetler Birliği olmaksızın Orta Doğuda bir barış olmayacaktır. Sovyetler Birliği, Başkan Sedat tarafından başlatılan barış sürecinde ABD ile işbirliği yapmak isterse, onlara sadece hoşgeldiniz deriz" dedi.

Gali:" Sovyetler. Başkan Sedat tarafından başlatılan barış sürecinde ABD ile işbirliği yapmak isterse, onlara sadece hoş geldiniz deriz"

İKİ GİRİŞİM

Butros Gali, "Batı Şeria ve Gazze'nin özerkliği ile ilgili görüşmelerde bir çıkmaza şimdiden hazırlanmak gerektiğini" söyledi ve yeni iki girişimi başlatmaya karar verdiklerini açıkladı. Bunlar, özerklikle ilgili görüşmelerin sürdürülmesi ve uluslararası alanda aynı anda yeni politik girişimlerin başlatılmasıdır.

Bu girişimleri anlatan Butros Gali, BM Güvenlik Konseyinin, Filistin sorunundaki bugünkü gerçekleri tümüyle hesaba katarak, 242 ve 338 sayılı kararların geçerliliğini yeniden onaylayan bir öneriyi kabul etmesini istedi. Butros Gali'nin verdiği bilgiye göre Mısır'ın ikinci girişimi ise, "Orta Doğuda barışla ilgili olarak bir uluslararası konferans toplanması" yolunda Başkan Enver Sedat'ın Monrovia'da ABÖ zirvesinde yaptığı öneridir.

Butros Gali, ülkesinin iki amacı olduğunu söyledi. Bunlardan birincisi, Mısır'ın Arap dünyasına ve Filistin halkına olan sorumluluklarını üsleneceğini "Red Cephesi" ülkelerini inandırmak, ikincisi de, İsrail'i, Filistinlilerin kendi geleceklerini tayin etmeleri ve muhtemel bir Filistin devleti kurulması konusunda ikna etmektir.

HÜSEYİN'İN İDDİALARI

Ürdün Kralı Hüseyin de, "Amerikan formülünün Orta Doğu sorununa bir çözüm getirmediği anlaşıldığı için Arap ve Avrupa ülkeleri ile Sovyetler Birliği ve ABD'nin katılacakları yeni bir hal yolu bulunması gerekmektedir" dedi.

Kral Hüseyin Beyrut'ta yayınlanan "An Nahar" gazetesine verdiği demeçte şunları söyledi:

"ABD sorunu çözebilecek bir güce sahip değildir. ABD'nin Gazze ile Batı Şeria konusunda söz söylemek hakkı bulunmadığı gibi, devletler hukuku da ABD'ye kesinlikle bu hakkı vermemektedir. Bu nedenle yeni bir formül aramak zorundayız. Bu yeni formülün de tüm dünya, Avrupa Sovyetler ve Amerikalılar tarafından müzakere edilmesi gerekir."

Kral Hüseyin Orta Doğuda barış bulma girişimlerine başlarken Arap ülkelerinin aralarındaki birliği bağlamaları ve bölünmeye son vermelerinin zorunlu olduğunu sözlerine ekledi.

Filistinli bir çocuk gerilla eğitiminde

Filistin gerillaları İsrail saldırısını püskürttü

SAYDA (AA)

İsrail birliklerinin geçtiğimiz cumartesi günü Güney Lübnan'a giriştikleri deniz ve hava saldırısını Filistin gerillaları ve Lübnanlılar püskürttüler.

Filistin kaynaklarından gelen haberlerde belirtildiğine göre, bir grup İsrailli komando Sur kenti yakınlarındaki Ras El Ayn kıyılarına girdiler ancak kısa süren bir çarpışma sonucu geri çekildiler. Aynı bölgeye büyük çapta asker getiren helikopterler ise karadan açılan ateş sonucu geri döndü.

Bu arada İsrail ordusunun bir sözcüsü İsrail birliklerinin Lübnan'a indiği yolundaki haberler hakkında görüş belirtmedi.

IRAN DIŞİŞLERİ BAKANI

Yazdi,Nikaragua'yı ziyaret edecek

● ABD Elçiliğine saldırı girişiminde bulunuldu

● Homeyni ve Bazergan' a suikast planlanmış

TAHRAN

İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi, önümüzdeki eylül ayında Nikaragua'ya giderek hükümet yetkilileriyle görüşmelerde bulunacak.

Tahran'da yayınlanan "Kayhan" gazetesinin verdiği habere göre Yazdi Nikaragua'ya Havana'da yapılacak Bloksuzlar Zirvesinden sonra gidecek.

Gazetede çıkan haberde Yazdi'nin Nikaragua'ya yaptığı ziyaretin amacının İran'ın emperyalizmden kurtulan ülkeleri desteklemek olduğu belirtiliyor.

ABD ELÇİLİĞİNE SALDIRI

Haber ajansları Tahran'ın en işlek yerlerinden birinde bulunan Amerikan Elçiliğini koruyan İslam devrim muhafızlarıyla "Halk Fedaileri" arasında 11 Ağustos günü çatışma çıktığını bildirdi.

Görgü tanıkları koruma görevlilerinin üç genci döverek elçilikten içeriye soktuklarını söylediler. Olaylarda can kaybı olup olmadığı henüz bilinemiyor. Elçiliğe edilen telefonlara cevap verilmediği de gelen haberler arasında.

HOMEYNİ VE BAZERGAN'A SUİKAST GİRİŞİMİ

İran'da yayınlanan "Ümmid-i İran" adlı haftalık dergi 11 Ağustos tarihli sayısında, Ayetullah Homeyni ile Başbakan Mehdi Bazergan'ı öldürmeye yönelik bir suikastin "Amal" adlı Lübnanlı örgütün üyelerinin tutuklanması ile son anda başarısızlığa uğradığını yazdı.

Dergi haberinde bu planın bir hükümet darbesine yönelik olduğunun sanıldığını da yazdı.

Öte yandan İran'da 6 kişi daha idam edildi. "Kayhan" gazetesinin haberine göre, idam edilenlerden 3'ü eşkiya, 2'si karşı-devrimci biri de bir devrimciyi öldüren jandarma subayıdır.

Eritre gerillaları Rus-Küba desteğindeki Etyopya'ya karşı yeni başarılar kazanıyor.

Eritre gerillaları 50 Et yopyalı askeri safdışı bıraktı

KUVEYT (THA)

Eritreli gerillalar bu ay içinde Eritre bölgesinde meydana gelen bir çarpışmada 50 Etiyopya askerini öldürdüler, 83 askeri ise yaraladılar.

Eritre Kurtuluş Cephesi tarafından yayınlanan bildiride belirtildiğine göre, çarpışmalar bu ay içinde Gueino ile Tudha kentleri arasındaki karayolunda patlak verdi. Sekiz saat süren çarpışmada üç de Eritre gerillası öldü.

Sandinista gerillaları lideri Doğu Blokundan silah alabileceklerini söyledi

QUİTO (AA)

Sanidinista Gerillalarının "Komutan Zero" olarak tanınan liderlerinden Eden Pastora, düzenlediği basın toplantısında Nikaragua hükümetinin silah gereksinimini karşılamak için çeşitli ülkelere başvurmaya hazır olduğunu açıkladı.

Ekvator Devlet Başkanı Jaime Roldus'un görevine başlaması onuruna yapılan törene katılmak için Quita'da bulunan Eden Pastora, Dışişleri Bakanı Bayan Violeta Chamorro, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Barter'in eşi Rosalayn Carter ile bir saat süren görüşme yaptı.

Toplantıda konuşan Sandinista Lideri Pastora Nikaragua'da bulunan silahların çoğunun ABD ve İsrail silahları olduğunu söyledi ve yeni tip silahlar sağlamak için girişimlerde bulunduklarını açıkladı. Pastora, yeni silah kaynaklarından biri olarak Doğu Blokunu gösterdi.

Pastora, ülkesinde siyasal tutuklunun bulunmadığını, ancak 10-15 bin kadar savaş suçlusunun sivil mahkemelerde yargılanacağını da belirtti.

Bilgisayarlar gözle görülmeyecek kadar küçülüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Normalden biraz daha büyük bir zarın sayı işareti kadar büyüklükte olan ve İngiltere'de geliştirilen "Mikro-Profesör" üzerine 50 bin öğe kaydedilebiliyor. Bu öğeler, transistör, resistör ve kapasitörlerden oluşuyor.

Geçmişte büyük bir odaya ancak sığabilen ve kilometrelerce kordondan meydana gelen bu bilgisayara (elektronik beyin) 50 bin değişik bilgi kaydedilebiliyor.

Pakistan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Agha Şahi Afganistan'a gidecek

İSLAMABAD (AA)

Pakistan'ın Dışişleri ile görevli Cumhurbaşkanlığı Danışmanı Agha Şahi'nin 19 Ağustos tarahinde ikinci bir görüşme yapmak için Kabil'e gideceği açıklandı. Görüşmelerin iki ülke arasındaki gerginliğin azaltılması için bir doruk toplantısı yapılmasını kapsayacağı bildirildi.

Aynı konuda ilk görüşme geçen ay İslamabad da yapılmış ve her iki taraf da daha üst düzeyde bir diyalog kurulmasını kararlaştırmışlardı.

Pakistan ve Afganistan arasındaki ilişkiler geçen ay nisan ayında Rus yanlısı Nur Muhammed Taraki'nin ülkede darbe yapması sonucu gerginleşmişti.

ATOM BOMBASI

Öte yandan idam edilen eski Pakistan Başbakanı Zülfikar Ali Butto'nun kızı Benazir Butto, Hindistan'da yayınlanan "Sunday" adlı gazeteye verdiği demeçte, Pakistan'ın muhtemelen önümüzdeki ekim ayında nükleer bir bomba patlatmaya girişeceğini ileri sürdü.

Pakistan'ın Yeni Delhi Büyükelçisi Abdul Satar, ise, ülkesinin böyle bir niyeti olmadığını belirtti.

Irak Enformasyon Bakanı, "Darbe girişimi sadece bizim güçlenmemizi sağladı" dedi

KUVEYT (THA)

Irak Enformasyon Bakanı Latif Nassif, "Hükümete karşı yapılan son darbe girişimi sadece bizim güçlenmemizi sağlamıştır" dedi.

Kuveyt'te yayınlanan "El Kabas" gazetesine bir demeç veren Nassif, "Kendimizi bir ay öncesine göre daha güçlü hissediyoruz. İçte ve dışta tüm düşman güçlerle karşılaşmaya hazırız" dedi.

Nassif ayrıca ülkede ortaya çıkarılan dış kökenli darbenin ve darbecilerin kurşuna dizilmesinin, diğer Arap ülkeleriyle ilişkileri bozmayacağını sözlerine ekledi.

Geçen ay Irak'ta bir darbe girişimi ortaya çıkarılmış ve yargılanan darbecilerden 21'i kurşuna dizilmişti.

Rusya'da grizu patlamasında çok sayıda madenci öldü

MOSKOVA (THA)

Sovyetler Birliği'nde Ukranya'da bir maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında çok sayıda işçi öldü ve yaralandı.

TASS ölenlerin sayısı hakkında bir açıklama yapmadı.

Sovyet basınında bu gibi haberlerin verilmesine alışılmış olmadığından ölenlerin sayısının kabarık olduğu belirtiliyor.

ABD 6.Filosu, Libya kıyılarında manevra yaptı

BEYRUT (THA)

Trablusgarp Radyosunun bildirdiğine göre. ABD 6. Filosu temmuz ayı sonunda ve geçtiğimiz hafta içinde Libya kıyıları açıklarında tatbikat yaptı.

Libya hükümeti tatbikat konusunda bir açıklama yapmadı.

Çin'de geleneksel mimariye göre yapılmış bir cami.

Yaşlı imam ve Kur'an

Pekin'de yayınlanan "La Chine en Construction" adlı derginin Mart 1979 tarihli sayısında yayınlanan ve Çin'in din konusundaki siyaseti ile Müslüman azınlıklardan Hui'lerin dini geleneklerini ele alan "Yaşlı İmam ve Kur'an" başlıklı yazıyı okuyucularımıza sunuyoruz.

Müslüman köyler yeni alışkanlıklarla eski görenekleri birleştirmektedir. Buralarda dindarlarla tanrı tanımazlar birlikte yaşar. Partimizin milli azınlıklara karşı siyaseti, onların gelenek ve göreneklerini kabul etmek ve inanç özgürlüklerini güvence altına almaktır. Herkes Partinin yönetimini kabul etmeli, ülkeyi sevmeli ve sosyalizm yolunda ilerlemelidir.

Hui'lerin büyük bir kısmı Müslümandır. Hemen her köyün imamı vardır.

Şinsu kanalının yanındaki pirinç tarlalarından geçerken, elinde bir değnek, kanal boyunca gezinen yaşlı bir adam gördüm.

Bu kısa boylu, kamburlaşmış, ak sakallı, beyaz takkeli, sırtına siyah bir ceket geçirmiş adam 73 yaşındaki köy imamı Ma Siançang'dı. Dini adı Sualiha'dır.

–"Bu sıcakta neden evde oturmuyorsun" diye sordum.

–Pirinçler yakında olgunlaşacak. Sığırcıklar da çoğalmaya başladı. Yapacak bir işim yok. Sığırcıkları kovalamaya geldim.

Sözlerini, önünde altın bir halı gibi uzanan tarlaları göstererek şöyle sürdürdü: 'Böylesine bereketli bir mahsul görmek ne sevindirici!"

Sözleri beni çok duygulandırdı. Sadece din görevlerini yerine getirmekle kalmıyor, kollektifle de ilgileniyordu.

Yaşlı Ma beni evine çağırdı. Karısıyla birlikte güneye bakan bir evin ortasında oturuyor. Her iki yanında evli iki oğlu yaşıyor. Ma'nın ailesi de, diğerleri gibi iki keçi yetiştiriyor.

Yaşlı Ma bana şekerli çay verdi. Altı gün önce gelmiş olsaydım, güneş battıktan sonra, yani sabahın dördünden akşamın sekizine kadar bir şey yiyemezdim diye düşündüm. Bana bir şeyler ikram etselerdi bile, göreneklerine saygı göstermek için bunu kabul edemezdim.

Kurtuluştan önce bu köyün adı Niujiafing idi ve burada bir cami vardı. Yaşlı Ma gençliğinde imam olmadan önce tarlada çalışmış. Ma, kurtuluştan hemen sonra, Komünist Partisinin tanrı tanımaz bir parti olduğunu, dini mutlaka tamamen yasaklayacağını düşünmüş. Bu yüzden eve kapanmış. Bir süre sonra, eyalet, partinin siyasetini açıklamak amacıyla bir kadro göndermiş. Ma da camiye geri dönmüş.

Halk hükümeti dini faaliyetlere saygı gösterdi ve din adamlarını anavatanı sevmeye, kanunlara saygı göstermeye ikna etmek üzere onlar için eğitim toplantıları düzenledi. Ma kararlılıkla inceleme yaptı, partinin siyasetini destekledi ve çeşitli yurtsever faaliyetlere katıldı. O, il düzeyinde halk temsilcisi seçildi.

Ma'ya son zamanlardaki yaşamıyla ilgili sorular sordum. Bana şu cevabı verdi: "Eleştiriye uğrayan imamlar bulunduğunu işittim; şahsen eleştirilmedim ama cami tahrip edildi. Bunun partinin siyasetine aykırı olduğunu biliyordum ama, doğrusunu söylemek gerekirse kadrolar da bir şey yapamıyorlardı. Çünkü onları da eleştiriyorlardı. Ancak Başkan Hua yönetimindeki Parti Merkez Komitesi Dörtlü Çeteyi devirince meseleyi kavradım: Partinin siyasetine karşı çıkan sahte solcu akımları kışkırtan bu çeteydi."

Yaşlı Ma dindar bir Müslümandır. Kırk yıldan fazla bir süre önce satın aldığı iki cilt Kuran'ı özenle saklıyor. Onu sık sık yeniden okuyup inceliyor. Her gün beş vakit namaz kılıyor.

Kültür Devriminden bu yana gençlerin çoğu artık Tanrıya inanmıyor. Fakat büyükler ve yaşlıların çoğu hâlâ dindar. Evde dua ediyorlar. Evlenme ve doğum dolayısıyla nadiren imam çağırıyorlar. Fakat bir cenaze ve inek, koyun veya tavuk kesmek için imam çağırıyorlar.

Çin'de herkes istediği dini inanca sahip olma ve dini gelenekleri uygulama özgürlüğüne sahiptir. Yukarıda, Müslüman olan Huilerin bir imamı kuran okuyor.

Bu iş imamların görevlerindendir.

Ma'dan koyun kesmesi istendiğinde, bunun yasa dışı olup olmadığını ve spekülasyon amacıyla yapılıp yapılmadığını araştırıyor. Eğer böyleyse reddediyor. Savurgan eğilimleri olan köylüler varsa onlara öğüt veriyor. Bir keresinde bir köylü ondan bir koyun kesmesini istemiş. Fakat bakmış ki köylü o kadar zengin değil, ona birkaç tavuğun yeteceğini ve koyunları önemli olaylar için saklamasını öğütlemiş. Köylü imamın düşüncesine saygı göstermiş.

Ma'nın ailesinde herkes dindar değil. Fakat hepsi kollektifi ve çalışmayı seviyor. Ma'nın karısı 53 yaşında. O da beş vakit namazında. Sağlığı yerinde ve kollektif üretime faal bir şekilde katılıyor. Sık sık oğulları ve gelinleri gibi örnek gösteriliyor. En az dindar olanlar ise torunlardır.

Çin'de tarlalar zararlılardan örümcekle arındırılıyor

HONG KONG (AA)

Yeni Çin Haberler Ajansı 12 Ağustos tarihli haberinde Çin'de pirinç tarlalarındaki zararlıların örümceklerle yokedildiğini bildirdi.

Ajans 125 tür örümcekten 10 kadarının pirinç tarlalarındaki zararlıların yok edilmesine katkıda bulunduğunu kara örümcek ve benekli örümcek türünün olumlu yönde etkin rol oynadığını bir tek örümceğin günde 20 zararlıyı yiyerek beslendiğini bir pirinç tarlasının 6 günde zararlı böceklerden temizlendiğini kaydetti.

İtalya'da koalisyon hükümeti güvenoyu aldı

ROMA

İtalya'nın eski İçişleri Bakanı Hıristiyan Demokrat Fancesco Cossiga tarafından kurulan yeni İtalyan hükümeti Temsilciler Meclisinden güvenoyu aldı. 630 üyeli Temsilciler Meclisinde leyhte 287, aleyhte 242 oy kullanıldı. 65 üye ise çekimser kaldı.

Cossiga'nın kurduğu koalisyon hükümetinde Hıristiyan Demokratlardan başka Liberaller ve Sosyal Demokratlar yer alıyor. Güven oylamasında Sosyalist Parti çekimser oy kullanırken, İtalya'nın ikinci büyük partisi İtalyan Komünist Partisi yeni hükümete güvenoyu vermedi.

NIYAZI TERZI

Vietnamlı katile "insancıl yardım"

Avrupa Topluluğu temsilcileri eylül ayında biraraya gelerek, Vietnam'a yaptıkları yardımı yeniden gözden geçirecekler. Bir süre önce Avrupa Topluluğu üyesi 9 ülke aldıkları bir karara göre, Vietnam'a yaptıkları yardımı kesmişti. Cenevre Konferansından sonra eski kararı yeniden gözden geçirmek, Hollanda ve birkaç Avrupa ülkesinin önerisiyle gündeme geldi. Eski karara Hollanda açıkça karşı çıkarak Vietnam'a "insancıl yardım" yapılmasını istemişti.

Bölgesel hegemonyacı Vietnam'ın, Kamboçya'yı işgal etmesi üzerine Hollanda hükümeti Vietnam'a karşı sert bir tavır alarak yardımı kesmişti. Bu şüphesiz olumluydu. Bu yardım şu anda tamamen kesilmiş durumda. Bu yüzden Vietnam'la Hollanda arasındaki ilişkiler büyük ölçüde soğudu. Eski ilişkileri yeniden canlandırmak için, "insancıl yardım" kisvesi altında, Vietnam'a yeniden yardım yapılması tasarlanıyor.

SALT-2'nin Hollanda'da güçlendirdiği teslimiyet rüzgarı, açıkça direnmecileri de etkiliyor. Bundan birkaç ay önce Vietnam'a veryansın eden, direnmeci olarak bilinen Dışişleri Bakanı Van Der Klaauw bile teslimiyetçi akımın etkisi altında kalıyor. Van Der Klaauw'un teslimiyetçilerden etkilendiği şu sözlerinden de açıkça anlaşılıyor: "Vietnam'a yapılacak insancıl yardım aracılığıyla Vietnam'la ilişkiler açık tutulabilir." Bugün direnmecilerin çok zayıf olduğu Hollanda'da Van Der Klaauw'un böyle konuşması süpriz sayılmamalı. Fakat kendisiyle direnme konusu tartışılmalı ve bu yönü geliştirilmeli. Van Der Klaauw'un direnmeci yönü geliştirilmeli derken, aklımıza onun teslimiyetçi tutumuna karşı mücadele etmemek gelmemeli. Van Der Klaouw'dan şunu açıkça cevaplandırmasını istemeliyiz: –Sizin Vietnam'a yapmayı önerdiğiniz "insancıl yardım" hangi "insancıl amaçlar için" kullanılacak?

Daha onceki tecrübelerin de gösterdiği gibi, Batılı ülkelerin kurtuluştan sonra Vietnam'a yaptıkları bütün "insancıl yardımlar", Vietnam'ın bölgesel hegemonyacı olmasına katkıda bulundu. Bu yardımlar ve Rusya'nın desteğinde, Kamboçya'yı işgal etti. Laos'u işgal etti. Bütün Hindiçini ülkelerini tehdit etmeye başladı. Bundan dolayı Hollanda hükümeti Vietnam'a yaptığı yardımı durdurmamış mıydı?

Bugün Hindiçini halklarının ve kendi halkının kanına giren Moskova kuklası Vietnam rejimine yapılacak her türlü yardım onu daha da azdıracaktır. Bu yardımlar sayesinde, zaten tehdit altında olan Tayland gibi ülkeler de Vietnam tarafından işgal edilecektir. Cenevre Konferansında, bu açıkça ortaya kondu.

Tecrit çemberinin yarılması eşkıyayı cesaretlendirir. "İnsancıl yardım" yapıyorum diye insanlık suçu işlenmemeli. Vietnam'ın günahlarına ortak olunmamalı.

Van Der Klaauw, Vietnam'a yardımı savunmak yerine, Vietnam tarafından işgal edilen Kamboçya'ya yardım etmeyi savunarak, bölgede huzurun sağlanmasına yardımcı olabilir. Böyle bir tutum bütün dünya ülkelerinin menfaatine olur. Rusya'ya direnmek istiyorsak, onun kuklalarına karşı da tavır almak zorundayız.

110 işyerini kapsayacak olan...

MESS sözleşmesi öncesinde tartışmalar hızlanıyor

● MESS:" Sendikaların aşırı talepte bulunmaları halinde, toplu işçi çıkartmalar artabilir"

● Maden-İş:" Hayat pahalılığı yüzde 170' i bulduğuna göre elbette ki talebimiz yüzde 170' ın üstünde olacaktır"

İŞÇİ SERVİSİ

Toplusözleşmeleri bu ay içinde sona eren 100'ü aşkın işyerinde Maden-İş ile MESS arasında 1 Eylül'den itibaren başlayacak sözleşme görüşmeleri öncesinde , her iki sendinın yetkilileri arasında söz düellosu her geçen gün şiddetleniyor.

MESS Genel Başkanı Turgut Özal'ın geçen hafta İzmir'de yaptığı açıklamada ''aşırı talepler karsında toplu işçi çıkartma yoluna gidecekleri'' şeklindeki açıklaması üzerine, Maden-İş yetkilileri peş peşe açıklamalar yaptılar. Maden-İş Genel Başkan Vekili ve Toplusözleşme Dairesi Başkanı Kemal Daysal da önceki gün THA muhabirine yaptığı açıklamada, "Hayat pahalılığı yüzde 170' i bulduğuna göre elbetteki toplam parasal olanaklar konusundaki talebimiz yüzde 170'in üstünde olacaktır '' dedi.

GRUP SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI

Maden-İş geçen yıl MESS ile imzaladığı iki ayrı ''grup sözleşmesi'' ile bu sözleşmelerin yürürlük tarihlerini birleştirmeyi kabul etmişti. Bunun sonucu olarak Türkiye'de metal işkolunda ilk defa bu yıl 110 işyerini kapsayan genişlikte bir grup sözleşmesi imzalanacak.

Toplam 20 bini aşkın işçiyi ilgilendiren bu sözleşmeye dahil olan işyerleri arasında Profilo, Simko, Atlı Zincir, MAN, TTE, Perfektüp, Uzel, Boronkay, Rabak, Sungurlar, Beko gibi fabrikalar da bulunuyor.

MADEN–İŞ'İN HAZIRLIĞI

Hatırlanacağı gibi Maden-İş 1977'de başlatıp geçen yıl şubat ayında sonuçlandırdığı 8 aylık bir grevden sonra MESS' in bütün şartlarını kabul eden bir sözleşme imzalamıştı.''MESS'i ezmek iddiası ile yürütülen bu grevlerin, Maden-İş'in büyük ihaneti ile sonuçlanması, işçiler arasında büyük tepki toplamış ve bunun sonucu olarak bazı fabrikalarda işçiler Maden-İş'ten topluca istifa etmişlerdi.

Geçen yılın işçiler arasında yarattığı güvensizliği yok etmek için bu yıl Maden-İş'in, sözleşme görüşmelerinden önce bazı tedbirlere başvurduğu görülüyor. Maden-İş, sözleşme ile ilgili olarak tabanın da görüşü alınıyormuş havası yaymaya, demokratik bir görünüm yaratmaya özel bir önem veriyor.

Bu konudaki siyasetler, Maden-İş'in 30-31 Mayıs 1 Haziran tarihleri arasında Gönen'de yaptığı Genel Yönetim Kurulu toplantısında belirlendi. Aynı siyasetler daha sonra 9-10 Haziran tarihleri arasında yeni Gönen'de MESS'e bağlı 106 işyeri baştemsilcisi ve bölge organizatörlerinin katıldığı toplantıda anlatılarak verilen direktifler doğrultusunda hareket etmeleri istendi.

MADEN–İŞ'İN TALEPLERİ, MESS'İN TEPKİSİ

Maden-İş'in Gönen'de yapılan Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararlardan biri de ''...Eylül 1979'da kısa süreli iş haftası, daha uzun süreli yıllık izin, daha güvenli iş koşulları, iş güvencesi ve daha ileri ekonomik kazanımlar talepleri öne çıkarılarak bu talepler için ödünsüz ve kararlı bir savaşım verilmesi..'' idi.

MESS ise Maden-İş'in bu açıklamasına derhal cevap vererek, iş haftası, yıllık izin vb, konularında herhangi bir taviz vermelerinin söz konusu olamayacağını ve ''MESS ilkelerinin'' bu sözleşmede de uygulanması konusunda kararlı olduklarını açıkladı.

MADEN–İŞ MESS SÖZ DÜELLOSU BAŞLIYOR

MESS Genel Başkanı Turgut Özal daha da ileri giderek ''toplu işçi kıyımı'' tehditleri savurdu. Özal, İzmir'de yaptığı basın toplantısında, sendikaların aşırı taleplerde bulunmaları halinde, toplu işçi çıkartmaların artabileceğini, MESS olarak grevde geçen sürenin ücretlerini ödemeyeceklerini söyledi.

Bunun üzerine Maden-İş yetkilileri peş peşe açıklamalar yaptılar. Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler, Özal'ın demecini sürpriz olarak karşılamadıklarını belirterek bunun ''henüz başlamamış toplusözleşme görüşmelerine şimdiden çomak sokmak olduğunu'' belirtti.

Öte yandan Maden-İş Genel Başkan Vekili Kemal Daysal da önceki gün THA muhabirine yaptığı açıklamada ''Hayat pahalılığı yüzde 170'i bulduğuna göre elbetteki toplam parasal olanaklar konusundaki talebimiz yüzde 1 0'in üstünde olacaktır'' dedi ve enflasyon hızının üzerinde ücret talep etmekte kararlı olduklarını söyledi.

MESS SÖZLEŞMESİ NASIL SONUÇLANABİLİR?

İki taraf arasında söz düellosu şiddetlenerek devam ededursun, 1 Eylül de başlayacak görüşmelerin 1980 başlarına kadar süreceği tahmin ediliyor. Görüşmelerin anlaşmayla mı sonuçlanacağı yoksa genel ya da kısmi bir greve mi dönüşeceği ise Maden-İş açısından hükümetin o sıradaki durumuna sıkı sıkıya bağlı görünüyor. Sonucu belirleyecek bir diğer etken ise, sahte TKP'nin bir süre önce ikiye bölünmesinin Maden-İş'in nasıl yansıyacağıdır.

Öte yandan Maden-İş'in 1977 MESS grevlerinde olduğu gibi bu yılki grup sözleşmelerini de sahte TKP'nin UDC çalışmalarına bağlamaktan geri durmadığı gözleniyor. Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler bu niyetlerini 10 Ağustos tarihli Maha Ajansı tarafından dağıtılan açıklamasında şu şekilde ortaya koydu:

''Bu savaşımı, ilerici, demokrat güçler arasındaki eylem ve cephe birliğinin güçlenmesi ve pekişmesi' için birlikteliğe dönüştürmek gerekiyor''.

Samsun Burç Otelde işveren kanunsuz lokavt uyguladı

SAMSUN (THA)

OLEYİS Karadeniz Bölge Şubesi tarafından Samsun'daki Burç Otelinde toplusözleşme görüşmeleri sırasında anlaşma sağlanamayınca alınan yasal grev kararı uygulamaya geçilmeden, işverenin kanunsuz lokavt kararı alarak işyerini kapattığı bildirildi.

OLEYİS Sendikası Karadeniz Bölge Şubesi Başkanı Necati İmer, işverenin grev oylamasına rağmen işyerini kanunsuz bir biçimde kapattığını bildirdi. Şube Başkanı, Bölge Çalışma Müdürlüğünün gözetiminde yapılan grev oylamasında 12 işçinin greve evet demesi üzerine, greve çıkmak için yasal sürenin dolmasını bekledikleri bir sırada işverenin yasa dışı lokavt uygulamasına gittiğini belirtti.

OLEYİS Şube Başkanı işverenin kanunsuz uygulamasını Samsun İş Mahkemesine ve Cumhuriyet Savcılığına ilettiklerini, yasal bekleme süresinin dolmasından sonra greve gideceklerini de sözlerine ekledi.

Yurtdışındaki işçiler SSK hizmetlerinden yararlanabilecek

ANKARA (AA)

Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2147 sayılı yasanın uygulama esasları konusundaki yönetmelikte yapılan bir değişikliğe göre, yurtdışında çalışanlar, yurtdışına çıkmadan önce bağlı bulundukları Sosyal Güvenlik Kuruluşuna ya da Sosyal Sigortalar Kurumuna başvurarak kuruluşların yasalarındaki haklardan yararlanabilecekler. Öğrenildiğine göre, Türkiye'de hiç çalışmamış işçiler de SSK'ya başvurarak, bu yasa hükümlerine tabi olabileceklerdir.

Bu arada yurtdışına çıkmadan önce bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Kuruluşuna ya da SSK'ya başvurarak bu yasa değişikliğinden yararlanmak isteyenlerin, 2147 sayılı kanun hükümlerine göre geçmiş hizmet sürelerine ait primlerini ''borçlanma'' suretiyle 5 yıl içinde ödeyecekleri belirtildi.

Fotoğrafta görülenler sendikalı sigortalı işçiler değil, TC'nin devlet memurladır. Ve yetkililere soruyorlar: "İşçi-memur arasındaki fark nedir. Yenen haklarımızın karşılığının kimden, ne zaman alacağız''

Pülümür Yatılı Bölge Okulu personeli:

"Biz de kanal kazan memuruz!"

● "500 saatlik mesai hakkımız verilmiyor!"

TUNCELİ
HASAN YILDIZ

Ülkemizde işçi memur ayrımı uygulamasının ortaya çıkarttığı ilginç görüntülere adım başı rastlamak mümkün. Tunceli'ye bağlı Pülümür ilcesinde 7 yıl önce açılan Temel Eğitim Yatılı Bölge Okuluna memur olarak alınan personelin yaptığı işler de çok ilginç. Tuvalet yapma, bahçe kazma, taş toplamadan tutun da kanalizasyon kazmaya kadar görev ve statüleri dışındaki bütün işleri bu ''memurlar'' görür.

Biz bu "memurlara" kanal kazarken rastladık. "Bir aydan beri, 25 arkadaş okulun kanalizasyon işinde çalışıyoruz. Bize bu çalışmamızın karşılığı, Milli Eğitim Bakanlığınca verilmediği için fazla mesai de alamıyoruz. Sadece angarya olarak çalışmış oluyoruz" dediler.

Bu ''memur'' işçiler, karşılıksız fazla çalıştırılmalarıyla ilgili olarak daha sonra şunları eklediler:

"Memur sayıldığımız için Bakanlar Kurulunun kararına göre yılda sadece 40 saat fazla mesai alıyoruz. Oysa arkadaşlarımız bırakın sekiz saat çalışmayı, tam 14 saat günlük olarak çalışmaktadırlar. Okul açık olduğu sürece bu durum hep böyledir. Bunu hesaplayacak olursan toplam yılda en az 400-500 saat fazla mesai yapmış oluyoruz. Ama ancak 40 saatin karşılığını alabiliyoruz. Bunun dışında çalıştığımız en az 350-400 saat fazla çalışmanın karşılığını kimden alacağız?"

Türk-İş 3.Bölge Başkanı Bulmamış:

"Toplumsal Anlaşma geçerliliğini yitirdi"

İZMİR (THA)

Türk-İş 3'üncü Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış, Toplumsal Anlaşmanın tümüyle değerini yitirdiğini belirterek yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Çeşitli kamu kuruluşlarında Türk-İş'e bağlı sendikaların daha önce bu konfederasyonla varılan Toplumsal Anlaşma koşullarına göre toplu sözleşme yapması ilkesine karşı çıkarak grev kararları almaları üzerine görüşlerini acıklavan Ertuğrul Bulmamış , bazı bakanların güdümlü sendikacılığa yönelik faaliyetler yürüttüğünü bildirdi.

Ertuğrul Bulmamış, Türk-İş'in bugüne değin Toplumsal Anlaşmaya uymaya büyük özen gösterdiğini kaydederek şöyle konuştu:

''Toplumsal Anlaşma ile fiyat artışlarının yavaşlatılacağı, işçinin ve emekçilerin ekonomik bakımdan güçlenmeleri için vergi yasalarında değişiklik yapılacağı ve bunun gibi önlemler alınacağı tespit edilmiş idi. Toplumsal Anlaşma yapıldığı tarihten bu yana fiyatlar başdöndürücü hızla artmış, bazı işyerlerinde partizanlık son haddine varmış, hatta Türk sendikacılığında görülmemiş oranda grev ertelemeleri yapılmış, hükümetin bazı bakanları, güdümlü sendikacılığa yönelik faaliyetler yürütmüştür."

Bugün için Toplumsal Anlaşmanın ne ekonomik ne de prensip maddelerinin ortada kaldığını Toplumsal Anlaşmanın değerini bütünüyle yitirdiğini belirten Türk-İş 3'üncü Bölge Temsilcisi Bulmamış, bu nedenlerle anlaşmanın tümüyle tekrar gözden geçirilmesini ve hükümet yetkililerince günün koşullarına uygun ve gerekli değişiklikler yapılmasını önerdi.

Karadeniz Bakır İşletmesinde ücretlere 100 lira zam yapıldı

SAMSUN (THA)

Karadeniz Bakır İşletmelerinde işveren tarafından işçi ücretlerine günlük brüt 100 lira zam yapıldığı bildirildi. Yetkililer zammın, toplusözleşme imzalayacak yetkili sendikanın belirlenememesi yüzünden artan hayat koşulları karşısında işçilerin güç durumda kalmaması amacıyla yapıldığını söylediler.

Fabrika yetkilileri, işçi ücretlerine yapılan zammın 1 Ocak 1979 tarihinden geçerli olduğunu kaydederek, yılda üç kez verilen ikramiye sayısının da 4'e çıkarıldığını belirttiler.

Yapılan zammın sözleşme imzalandıktan sonra işçilerden temsil edileceği de ifade edildi. Bu arada zam kararından sonra 903 işçiye 10'ar bin lira avans dağıtıldığı öğrenildi.

7 kişinin katili 4 komando tutuklandı

● Komandolardan üçü İstanbul'da 6 kişiyi öldürmüş, birçok kişiyi de yaralamış

● Tutuklananlar arasında Tekirdağ'da bir avukatı öldüren komando da bulunuyor

● Manisa'da bir karakol kurşunlandı, bir bekçi ağır yaralandı

● Tatvan'da iki grup arasında çatışma çıktı, 8 kişi gözaltına alındı

HABER MERKEZİ

İstanbul'un çeşitli semtlerinde toplam 6 kişiyi öldüren 3 komando ile Tekirdağ'da bir avukatı öldüren komando Adem Seyrek'in tutuklandıkları açıklandı. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının yaptığı açıklamaya göre 16 komandonun da azmettirmek ve yardımcı olmak suçlarından Askeri Savcılığa sevkedildikleri bildirildi.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinin bu konudaki açıklaması şöyle:

1- Güvenlik kuvvetlerince sürdürülen seri operasyonlar sonucunda

A- 26 Mart 1979 günü Eyüp, Silahtarağa'da Mustafa Sarıçam'ın ölümü ve iki kişinin yaralanması ile sonuçlanan bir kahvehanenin silahla taranması,

B- 9 Nisan 1979 günü Gaziosmanpaşa.da, Hasan Fidan, Erkan Tekin ve Lütfü Cansız'ın tabanca ile ateş edilerek ağır şekilde yaralanmaları

C- 22 Mayıs 1979 günü Gaziosmanpaşa Küçükköy yolunda Ersin Demirel'in ölümü ve iki kişinin yaralanması ile sonuçlanan bir kahvenin taranması.

D- 17 Nisan 1979 günü Gaziosmanpaşa'da Şaban Ali Cesur'un tabanca ile ateş edilerek yaralanması.

E- 16 Haziran 1979 günü Gaziosmanpaşa'da Erdoğan Öztürk ve Selim Öztürk'ün tabanca ile ateş edilerek öldürülmeleri, diğer iki kişinin yaralanması,

F- 4 Temmuz 1979 günü Gaziosmanpaşa'da, Orhan Kaplan'ın tabanca ile ateş edilerek öldürülmesi,

H- 23 Temmuz 1979 günü Gaziosmanpaşa'da, iki öğrencinin diplomalarının alınıp dövülmeleri olaylarının doğrudan failleri olarak: Cevat Çelebi İbrahim Süleyman Baştugan ve İsmet Kemal adlı kişilerle, bu suçlara azmettirmek, faillere yardımcı olmak, silah temin etmek, yataklık ve suç aletlerini saklamak sureti ile iştirakten sanık olarak eylemci sağ kesime mensup, İsmail Keskinbıçak, Salih Tunç, Kadri Bingöl, Ahmet Aydın, Yaşar Danış, Metin Göksü, Serdar Bağcı, Cezayir Kaya, Dursun Taş, Yılmaz Topal, Reşit Akkaya, Gürsel Celep, Cezmi Nurlu, Ali Rıza Altıok, Meral Gür ve Emin Göksü adlı kişiler yakalanarak suç delilleri ile birlikte Sıkıyönetim Askeri Savcılığına sevk edilmişlerdir.

2- Bu olayların soruşturması sırasında, Tekirdağ'da Avukat Mehmet Emin Eren'in 3 Temmuz 1979 günü dövülmesi ve 11 Temmuz 1979 günü tabanca ile ateş edilerek öldürülmesi olaylarının failleri olarak Adem Seyrek ve Mahmut Ekin yakalanmış ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığına sevk edilmişlerdir.

3- Yukarda adı geçen sanıklardan Cevat Çelebi, İbrahim Süleyman Baştugan, İsmet Kemal, Dursun Taş, Cezayir Kaya, Cezmi Nurlu ve Adem Seyrek Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklanmışlardır.

BİR BEKÇİ YARALANDI

Manisa, Alaybey karakolu üç THKP—C eylem birliği üyesi tarafından tarandı. bir bekçi ağır yaralandı.

Dün sabaha karşı saat 04.00 sıralarında THKP—C Eylem Birliği üyesi olduğu bildirilen üç kişi bir otomobille Alaybey karakolunu otomatik silahlarla taradılar. Tarama sırasında karakol da bulunan bekçilerden Mustafa Yılmaz ağır yaralanarak devlet hastahanesine kaldırıldı.

Yetkililer, olayda kullanılan 45 ES 702 plakalı otunun Akhisar ilçesinden şoförünün elleri ve kolları bağlanarak zorla alındığını söylediler.

Bu arada olayda kullanılan oto Kütahyalılar Mahallesinde terkedilmiş olarak bulundu. Üç saldırganın kaçarken ''Nurettin Gürateş'in intikamı alınacaktır'' yazılı bir pankartı otomobilde bıraktıkları bildirildi.

Nurettin Gürateş, geçen yıl Adana'da bir bankayı soyarken polislerle giriştiği çatışma sırasında öldürülmüştü.

TATVAN'DA

Bitlis'in Tatvan ilçesinde bugün meydana gelen olaylarda bir kişi yaralandı. Olaylarla ilgili 8 kişinin gözaltına alındığı bildiriliyor. Bitlis Valisi Avni Kızılarslan'dan alınan bilgiye göre iki grup arasında dün çıkan silahlı çatışmada Kasım Atalay adlı kişi tabancayla yaralandı. Yaralı Van Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Bitlis Valisi Kızılarslan, olaylar sırasında iki işyerinin tahrip edildiğini olay yerinde yapılan aramalarda bir tabancayla üç mermi ele geçirildiğini söyledi. Olaylarla ilgili görülen 8 kişinin gözaltına alındığını kaydeden Bitlis Valisi, Milli Türk Talebe Birliği Tatvan Şubesinin de süresiz kapatıldığını bildirdi.

İSTANBUL'DA

Kimliği bilinmeyen bir grup, bu gün Erenköy'de bir kahveyi basarak taş ve sopalarla binada hasar meydana getirdiler.

Polis yetkililerinden alınan bilgiye göre sağ görüşlü kişilerin devam ettiği Hüseyin Aslan adındaki kişiye ait Erenköy İstasyon Caddesindeki 12 sayılı kahvehaneye gelen bir grup ellerindeki taş ve sopalarla binanın camlarını içerdeki masa ve sandalyeleri kırdıktan sonra kaçmışlardır.

Erenköy Karakolu yetkilileri sağ görüşlü kişilerin devam ettiği kahveyi basan grubun sağ görüşü benimseyen başka bir fraksiyona bağlı olduklarının sanıldığını ve bu soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

CAMİ TARAYAN BİR KİŞİ

Ankara Demetevler'de önceki gece bir cami iki kişi tarafından kurşunlandı. Saldırganlardan biri polis tarafından yakalandı. Bu arada saldırganı yakalayan polis memuru bir grup tarafından dövüldü.

Önceki gece saat 22.00 sıralarında Demetevler 5. Cadde üzerinde bulunan bir camiye iki kişi tarafından ateş açıldı. Çevrede görevli bulunan polis Mehmet Uyar ateş açan iki kişiden birini yakaladı. Yakalanan saldırganı Karşıyaka karakoluna götüren polis memuru Mehmet Uyar'ın yolunu kesen bir grup, taş, sopa ve yumruklarla polis memurunu yaraladılar.

Olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri çevrede geniş güvenlik önlemleri aldılar.

YOLDAN GEÇEN BİR KİŞİ VURULDU

Samsun, Kokçuoğlu Mahallesi Levent Sokakta dün iki grup arasında çıkan silahlı çatışma sırasında yoldan geçmekte olan Şemsi Çetin adlı bir kişi kurşunlara hedef olarak ağır yaralandı. Yaralı Samsun Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

Yetkililer olayla ilgili olarak iki kişinin aranmakta olduğunu bildirdiler.

BİR KİŞİ YARALANDI

Ankara'nın Çincin Bağlar semtinde geçen hafta öldürülen sağ görüşlü Ali Kemal Fidan'ın katili olduğu bilinen bir kişi yakalandı.

Yapılan açıklamaya göre, yakalanan katil zanlısı Ali Kocataş'ın suçunu itiraf etiğini ve Kocataş'ın evinde yapılan aramada suç aletinin bulunmadığı belirtildi. Olayla ilgili bir kişinin daha aranmasına başlanıldığı belirtildi.

Buca Cezaevinde sağlık koşullarının yetersizliği nedeni ile bir mahkumun öldüğü açıklandı

İZMİR (AA)

İzmir Buca Cezaevinde bulunan bir grup siyasi tutuklu, yakınları aracılığı ile basına gönderdikleri bildiride, cezaevindeki sağlık personelinin yetersizliği nedeni ile bir siyasi tutuklunun öldüğünü bildirdiler.

Buca Cezaevindeki bir grup siyasi tutuklu, bir arkadaşlarının geçtiğimiz hafta, koğuşunda fenalaştığını, cezaevi revirinde yapılan iğnenin ters etki yapması sonucunda öldüğünü belirterek şunları açıkladılar.

"Cezaevindeki sağlık koşullarının ve sağlık personelinin yetersizliği kamuoyunca bilinen bir gerçektir. Biz tutuklu ve hükümlüler olarak istemlerimiz şu doğrultudadır. Bir sağlık ekibinin oluşturularak tam gün görev yapması , yemeklerin sağlık koşullarına uygun ve besin değerinin yüksek olarak çıkarılması, siyasi tutukluların diğer tutuklu ve hükümlülerle aralarında bulunan tecrit'in kaldırılması, sinema, tiyatro ve spor salonlarının açılması, hükümlü ve tututuklulara da toplantı hakkının verilmesi"

Diyarbakır TİKP il Örgütü, iki Pol-Der üyesi polisin gözaltına alınmasını kınadı

● "Emniyet icine sızan MHP'li unsurlar, tertiplerini yurtsever polisler üzerine yoğunlaştırmışlardır"

DİYARBAKIR (ÖZEL)

Diyarbakır'da MHP yanlısı Pol-Bir'li polislerin tertibiyle Pol-Der Şube sekteri ve bir üyenin gözaltına alınması üzerine, TİKP İl başkanı basına bir açıklama yaparak olayı kınadı. TİKP İl Başkanı Ethem Sancak Başbakan ve İç İşleri Bakanına da bir telgraf göndererek olayla ilgili açıklamada bulundu. Sancak açıklamasında şöyle dedi

"Türk ırkçılığı yaparak giremediği bölgemizde, MHP, bir yandan Apocu kılığına girerek ayrılıkçılık ve Kürtçülük propagandasıyla Urfa'nın Siverek yöresinde aşiret çatışmalarını körüklemiş, toprak ağalığına ve sömürgeci Türk hakim sınıflarına karşı milli kurtuluş için cihad, adı altında eylemlere girişmiş, yöreyi patlamaya hazır barut fıçısı haline dönüştürmüştür. Siverek ilçemizde önlem alınmadığı takdirde büyük olaylar çıkartacaktır ve bu çete Emniyet içine sızmış bazı yetkililerce desteklemektedir. Öte yandan Diyarbakır Emniyet teşkilatı içine sızmış bazı MHP'li unsurlar, tertiplerini yurtsever polisler üzerine yoğunlaştırmışlardır."

Ethem Sancak açıklamasında, daha sonra "düzenlenen bir tertiple ilerici olmaktan başka hiç bir günahı olmayan iki polis gözaltında tutulmaktadır. Çay bahçesinde oturan vatandaşlardan, kendilerine zorla bira içirmelerini isteyen MHP yanlısı polisin davranışlarına, Pol-Der üyesi iki polis engel olmuşlardır. Bunun üzerine bu iki polis sahte gerekçeyle Pol-Der'li polisleri gözaltına aldırmışlardır. Bu tertip emniyet içine sızmış MHP'li iki polisin işidir. Apocu cinayet şebekelerinin faaliyetlerine göz yuman bu kişilerden hesap sorulmalıdır."

Toplumlararası görüşmeleri yeniden başlatmak amacıyla

Galindo Pohl, bugün Denktaş ve Kipriyanu ile görüşecek

LEFKOŞE (ÖZEL)

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Kıbrıs Özel Temsilcisi Galindo Pohl bugün toplumlararası görüşmeleri yeniden başlatmak amacıyla Denktaş ve Kipriyanu ile görüşecek.

22 Haziranda kesilen toplumlararası görüşmeleri yeniden başlatmak girişimlerine BM Genel Sekreteri Waldheim'in önerileriyle yeniden başlayan Pohl Denktaş'la bugün saat 12.00'de görüşecek.

Galindo Pohl'ün Rum yönetimi lideri Spiros Kipriyanu ile de görüşmesi bekleniyor.

Öte yandan Rum kaynakları, Özel Temsilci Galindo Pohl'ün görüşmelerin yeniden başlatılması konusunda bir anlaşmaya varılması için iki toplum temsilcilerini Lefkoşe Ledra Palas Otelinde resmi bir görüşmeye çağırmasının beklendiğini söylediler.

Bu arada THA'nın bildirdiğine göre BM Genel Sekreteri Waldheim'in kişisel olarak duruma müdahele etmesi olasılığının büyük olduğunu belirtiyorlar. Rum kaynaklarına göre BM'in amacı görüşmelerin çıkmaza girmesini izleyen gergin ortamın yatıştırılması ve ortamın yeniden görüşmelerin yapılabileceği bir biçimde yumuşatılmasıdır.

KLEDİRES "GÜVENLİK KONSEYİNDEN FEDERE DEVLET ANAYASASI HAZIRLAMASINI İSTEMELİYİZ"

Rum Demokratik Partisi Genel Başkanı Klerides Güvenlik Konseyinden Federal devlet anayasası hazırlanmasını istemeleri gerektiğini söyledi.

Klerides "Mahi" gazetesi ile yaptığı görüşmede Denktaş'ın iki bölgeli çözüm taleplerine verilecek yanıtın şöyle olması gerektiğini söyledi.

"Eğer toprak konusu ve Denktaş-Makarios arasındaki anlaşmada öngörüldüğü biçimde devletin bütünlüğünün korunması için merkezi hükümetin yetkilileri belirlenirse, bu arada seyahat yerleşme, özel mülkiyetin kabul edilmesi halinde bulunacak çözümün iki bölgeli federasyon olarak adlandırılmasına hiç bir itirazımız olmayacaktır"

Rum tarafının böyle bir yanıt vermesi halinde Türk liderliğinin toplumlararası görüşmelere katılmayı reddetmesini gösterecek herhangi bir akılcı gerekçe gösteremeyerek sorunun esasını görüşmekten kaçınamayacağını söyledi.

Durduran, Kıbrıs'ta bağımsız Türk devleti ilan edilebileceğini savundu

LEFKOŞE (ÖZEL)

Toplumcu Kurtuluş Partisi Genel Başkanı Alpay Durduran, Türk toplumunun bağımsız devlet ilan etmek zorunda kalabileceğini savundu.

Durduran, eski Cumhurbaşkanı Fazıl Küçük'ün sahibi bulunduğu "Halkın Sesi" gazetesine verdiği demeçte, Rum yönetiminin federal bir devlet kurulmaması için direnmeye devam etmesi halinde Türk tarafının bazı koşulları yerine getirmek şartıyla bağımsız bir Türk devleti ilan etmek zorunda kalacağını iddia etti. Alpay Durduran böyle bir karar alınırsa, bu kararı gerektiren tarafın Kıbrıs Rum yöneticileri olacağını öne sürdü.

Bağımsız devlet kurmanın ciddi bir iş olduğunu da söyleyen Durduran, yabancı ülkelerin, bu devletin çeşitli resmi belgelerini kabul edip etmeyeceklerini bilemediklerini söyledi.

Uluslararası hukuka aykırı bir fiili durum olsa da kendi anayasalarına göre tam bir devlet olduklarını iddia eden Durduran "ama bu devletler ailesine katılmak için yapacağımız her eylem, içinde bulunduğumuz hassas bölgede büyük sarsıntılar yaratabilir. Çok dikkatli olmalıyız" dedi

Bilindiği gibi son zamanlarda Kıbrıs Türk kesiminde, bazı güçler bağımsız bir Türk devleti kurulması yolunda demeçler veriyorlar. Bu tutum da Kıbrıs sorununun toplumlararası görüşmelerle çözülmesini ve görüşmelerin yeniden başlamasını engelliyor. Öte yandan bu durum Kıbrıs sorununun uluslararası platformlara kaymasına yol açıyor. Bilindiği gibi Sovyetler Kıbrıs sorununun uluslararası platformlarda ele alınmasını öne sürerek, Kıbrıs üzerinde etkili olmaya çalışıyor.

KÖYLÜLER, SURUÇ JANDARMA TABUR KOMUTANINI ŞİKAYET ETTİLER

Gazetemizde resimleri çıkan Hezime Gür ile oğlu Salih Gür'ün evleri basıldı ve ana-oğul bayıltıncaya kadar dövüldü.

Binbaşı Padar ikinci kez görevden alındı

● Süleyman Şansal anlatıyor: "Aramızdaki kovalama sürerken, bir taraftan helikopterin takip ettiğini gördüm. Başıma değecek şekilde uçuyordu. Düz arazide kalsam helikopter beni ezecek. Padar elinde silahla arkamda köye girdik"

SURUÇ (ÖZEL)

Gazetemizin yayını üzerine hakkında soruşturma açılan Suruç Jandarma komutanı Binbaşı Mehmet Padar ikinci kez görevden alındı. Padar, daha önce delilleri yok etmesin diye bir ay süreyle mecburi izne çıkartılmıştı. Muhabirlerinin konuştuğu erler ve köylüler Binbaşının izni bitmeden göreve döndüğünü ve hakkındaki delilleri yok etmeye çalıştığını söylediler.

Binbaşının taburunda görevli er Selahattin Kabak şunları anlattı:

"Tabur komutanımız beni ve silah arkadaşlarımdan Mehmet Eskin ve Nevzat Ercan'ı çağırarak, 'Sizler bu vatanın evlatları olarak bu Kürtleri Süleyman ve Haşim Şansal'ı vatani bir görev olarak öldüreceksiniz. Nerede görürseniz orada öldüreceksiniz. Verilen emrin kanunsuz bir emir olduğunu bildiğimiz için yerine getirmedik. Bu sırada zaten tabur komutanı buradan gitmişti. Ancak bir süre sonra tekrar geldi. Adamları öldürmediğimizi öğrenince, 'Siz de Kürt olduğunuz için bu Kürtleri öldürmediniz' diyerek dövdü. Yüzüme silahla vurdu, yaraladı. Biz bu iki köylüyü öldürürsek, bize mükafat, mükafat izni ve taburda rahat görevler verilecekti. Bunu yapmayınca dayak yedik. Herhangi bir tahkikat sürdürülürse, komutanlarım soruşturma açarlarsa bildiklerimi anlatırım, ancak can güvenliğimin sağlanması gerekir."

KÖYE HELİKOPTERLİ BASKIN

Mehmet Padar köylülerin anlattığına göre, Urfa Jandarma Komutanı ile birlikte Suruç'a bir askeri helikopterle geliyor. Albayı tabura bırakıyor, kendisi doğruca Parapara köyüne gidiyor. Parapara köyündeki Süleyman Şansal'ın evinin bahçesine iniyor. Süleyman Şansal'a, yaşlı anasına ve küçük oğluna saldırıyor. Süleyman Şansal bir ara elinden kurtulup kaçıyor. Mehmet Padar, Süleyman'ı helikopterle arazide uzun süre takip ediyor yakalayamıyor.

SÜLEYMAN ŞANSAL ANLATIYOR

"Mehmet Padar'ın helikopterden inip bana doğru yaklaştığını görünce korkarak köyün içinden kaçmaya başladım. O peşimden beni kovalıyordu. Aramızdaki kovalama sürerken, bir taraftan helikopterin beni takip ettiğini gördüm. Başıma değecek şekilde uçuyordu. Düz araziden çıktım, tekrar köye yöneldim. Düz arazide kalsam, baktım helikopter beni ezecek. Mehmet Padar, arkamdan koşma dur, yoksa vururum diye bağırıyordu, elinde silah vardı. Tekrar köye girdiğimde bütün köy halkın bize baktığını gördüm. Kendimi kalabalık bir şekilde duran köylülerin içine attım, kurtuldum. Kadınların müdahalesiyle elinden kurtuldum. Önüne gelen kadın kız, çocuk demeden herkese saldırıyordu. Ben bu kargaşalıktan istifade ederek kaçıp kurtuldum. Helikopterin havalanma sesini duyunca gizlendiğim yerden çıktım, helikopter köyün üzerinde birkaç tur attıktan sonra gitti. Binbaşı gitmeden önce, kısa sürede bu köyü terk edin, ben bu köyü bombalayacağım, demiş. Birkaç ev korkusundan köyü terk etti."

"Evime döndüğümde, Döndü Gündoğdu'nun (70 yaşında ihtiyar kadın) yüzünden yaralı olduğunu gördüm. Yine yakın akrabalarımdan Hazime Gür ve oğlu Salih Gür'ün yerde baygın yattığını gördüm. Bütün bu saydıklarımın Aydınlık gazetesinde resmi çıkmıştı, onun üzerine bunlara saldırmış.

"Halen mahkumlar gibi gizlenmekteyim. Yaralılarımızı hastanede tedavi ettirdik. Mehmet Padar beni öldürmek için peşimde. Can güvenliğim yok. Tugaydan bir albay, Padar seni öldürecek, sakın Suruç'a gitme demişti."

Süleyman Şansal köylülerini hastaneye götürdükten sonra, hepsinin de dayak yediğine dair rapor alıyor. Raporlarla birlikte ve Urfa'da Valiye, Cumhuriyet Savcılığına başvurarak Mehmet Padar hakkında davacı oluyor.

Mehmet Padar, bu olaylardan sonra görevinden alındı. Ancak köylüler Padar'ın beslediği büyük kinden dolayı oralarda dolaşmaya ve Süleyman Şansal'ı öldürmek için fırsat kollamaya devam ettiğini söylüyorlar.

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ VE CAN GÜVENLİĞİ MÜCADELESİ GÜÇLENİYOR

Gördes TÖB-DER: "1000 öğretmenin okullardaki anarşi konusunda yaptıkları açıklamaya katılıyoruz"

● TÖB-DER Gördes Şubesinin bülteninde, bütün öğretmenler okulların kardeşlik, barış yuvası ve eğitim yapılabilir yerler haline getirilebilmesi için gayret sarfetmeye çağırılıyor

GÖRDES (ÖZEL)

Türkiye çapında 1000 öğretmenin ortak olarak imzaladığı, okullarda can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanması için yapılan ortak açıklamanın yankıları sürüyor. Töb-Der Gördes Şubesi de Ağustos ayı bülteninde ortak açıklamaya katıldığını açıkladı.

Töb-Der Gördes Şubesinin bülteninde şunlar belirtiliyor:

"2 ilden bin öğretmen, ortak bir açıklama yaparak okullardaki kargaşanın giderilmesi, huzurun sağlanması, daha yararlı ve etkili bir eğitim yapılması için bazı önerilerde bulundular. Öğretmenler, MEB'in, idarecilerin, öğretmenlerin, velilerin ve öğretim kurumlarında çalışan diğer personelin bu konuda birleşmesini istediler.

"Ortak açıklamada, okullarda can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün ciddi bir tehdit altında olduğunu belirterek, hangi çevreden gelirse gelsin, hangi öğretmene yönelirse yönelsin, öğretmenlerin can güvenliği ve öğretme özgürlüğüne yönelen saldırıları lanetliyor.

"Yukarda özetlemeye çalıştığımız bildirinin eğitim ve öğretimin içinde bulunduğu kargaşaya son vermek açısından olumlu bir adım olduğu görüşünü taşıyan şube yönetim kurulumuz bildiriyi destekleme kararı almıştır. Tüm üyelerimizi bu ilkeler doğrultusunda çalışmaya, okulların kardeşlik, barış ve eğitim yapılabilir yerler haline getirilmesi için gayret sarfetmeye çağırıyoruz."

TÜSİAD:" Doğu Bloku ile yapılan mal mukabili tesis kurma anlaşmaları Türkiye'nin zararına"

İSTANBUL (ÖZEL)

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (TÜSİAD) aylık yayın organı Görüş dergisinde, Doğu Bloku ülkeleri ile mal mukabili tesis kurma anlaşmalarının ülkenin serbest döviz elde etmesini engellediği belirtildi.

Dergide, Doğu Bloku ülkeleri ile yapılan mal mukabili tesis kurma anlaşmasının ilk aşamasında parasal yükün hafif gibi görüldüğü, çünkü borç ve faiz ödemesinin mal ile yapıldığı ifade edildi. TÜSİAD dergisinde bundan sonraki aşama ise şöyle anlatıldı:

"Fakat ilerde görülür ki, serbest pazarda 'döviz mukabili satılması mümkün' bazı mallar bu ilişkiler sonucu bağlanmıştır. Ülke 'Serbest döviz geliri' kaynağından olmuştur.

"Sonuçta karşı taraf kârlı çıkar. Satamayacağı geri teknolojiyi, pahalı tesisi bize satmış olur. Bizden aldığı malları, tekrar ihraç eder.

İskenderun Demir- Çelik tesislerinin bazı ünitelerine karşılık

Sovyetlere 3,5 milyon dolarlık tütün verilecek

İZMİR (AA)

İskenderun Demir Çelik Tesislerinin bazı ünitelerine karşılık Sovyetler Birliği'ne 3 milyon 350 bin dolarlık tütün verilecek.

İzmir Tütün İhracatçı Birliğinden yapılan açıklamaya göre, 31 aralık tarihine kadar Rusya'ya mal karşılığı yapılacak takas esasına göre, 3 milyon 350 bin dolar değerinde tütün gönderilecek.

Birlik yetkilileri tütünlerin, İskenderun Demir Çelik Tesislerine Sovyetler Birliği'nce gönderilecek bazı ünitelere karşılık satılacağını belirterek, dışsatımla ilgili kararnamenin Resmi Gazetede de yayınlandığını söylediler.

Merkez Bankası Başkanı Aydınoğlu:

"Enflasyon hızı bu yıl yüzde 65 civarında olacak!"

● "Kamu kredilerinin tabanı 101 milyar, özel kesim kredilerinin tavanı 40 milyar liradır."

● "Elimizdeki olanakların yüzde 89'u kamu kredilerine, yüzde 11'i özel kredilere harcanıyor"

ANKARA (ÖZEL)

Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu Türkiye'deki enflasyon hızının 1979 yılında yüzde 65 civarında olacağını söyledi. Aydınoğlu, hükümetin enflasyon hızını 1980 sonuna kadar yüzde 35'e düşürmeyi amaçladığını ve kalkınmanın sağlanması için bu oranın yüzde 15'e düşürülmesi gerektiğini açıkladı.

Haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplayan İsmail Hakkı Aydınoğlu Merkez Bankası kaynaklarının kullanılması konusunda da şunları söyledi.

'Elimizdeki olanakların yüzde 89'unu kamu alanlarında kullanıyoruz. Geriye kalan yüzde 11'ini de bankalar yoluyla özel sektöre veriyoruz."

Aydınoğlu, bu yılın 6 ayında toplam 101 milyar liralık kamu kredilerinin yarısının kullanıldığını ve temmuz ayı sonunda toplam 41 milyar liralık kredi imkanı sağlandığını açıkladı. Aydınoğlu'nun açıklamasına göre, toplam 40 milyar liralık özel sektör kredisinin şimdiye kadar 9 milyar liralık bölümü kullanılmış bulunuyor.

1979'un ilk 6 ayının 1977'nin ilk 6 aylık dönemine benzediğini söyleyen Aydınoğlu, açıklamasında transfer konusunda şöyle konuştu:

"1979 yılı finansmanı için 1,5 milyar liralık yardım paketini harekete geçirdik. İkişer aylık programlar yaptık. Dış yardımlar belli bir takvim çerçevesinde gelecek. 195 milyar dolar iki aylıktır. Bekleyen transferler 2,9 milyar dolar ediyor deniliyor. Ama bunlar içerisinde akredetifi açılıp, ithalatı ödenmemiş olan 900 milyar dolar civarında 1 milyar 209 milyon doları ise OECD bünyesinde ertelenmeye tabi tutuldu."

İran'a canlı hayvan taşıyan kamyoncular direnişe geçecek

TRABZON (AA)

İran'a canlı hayvan taşıyan 800 kamyoncunun oluşturduğu Sınırlı, Sorumlu Trabzon Kamyoncular ve Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi Başkanı Seyit Sarıalioğlu, "Canlı hayvan taşıyan yedek akaryakıt depolarının indirilmesi halinde kontak kapayacaklarını" bildirdiler.

İran'dan Türk parası karşılığı 110 kuruşa akaryakıt aldıklarını ve bu akaryakıtla Trabzon'dan İran'a canlı hayvan naklettiklerini söyleyen Seyit Sarıalioğlu, yaptığı açıklamada özetle şöyle dedi:

"4 yıldan bu yana Trabzon limanından İran'a canlı hayvan nakli yapıyoruz. Bu süre içinde İran'dan yedek depolarımıza doldurduğumuz akaryakıtlarla taşımacılık yapıp, Türkiye'den hiç akaryakıt almadık. Hem ülkemize döviz ile giren akaryakıttan almazken, hem de Türk parası karşılığı ülkemize akaryakıt soktuk. Son uygulama ile İran'a canlı hayvan taşıyamayız. Çünkü orijinal depolarımız bizi Trabzon'da İran'a götürmeyecek ve kuyruğa girdiğimiz zaman içinde taşıdığımız canlı hayvanlar yolda öleceklerdir. Depolarımız indirilirse kontak kapatacağız."

Mustafa Ön, Zeki Hocanın babası. Oğlunun elindeki bayrağı devraldı. Acıyı mücadeleye dönüştürme konusunda herkese örnek oluyor...

Apocu çeteler tarafından öldürülen

TİKP Gaziantep İl Başkanı Zeki Ön anıldı

● TİKP İstanbul İl Merkezi tarafından düzenlenen anma toplantısına kalabalık bir halk kitlesi katıldı

İstanbul(ÖZEL)

Bir süre evvel Apocu çeteler tarafından öldürülen, TİKP Gaziantep İl Başkanı ZEKİ ÖN, dün İstanbul İl Merkezinde düzenlenen bir toplantı ile anıldı. Coşkun bir hava içinde geçen toplantı yapılan 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı.

Toplantıda söz alan Zeki Ön'ün babası Mustafa Ön ve kardeşi Ahmet Ön, Zeki Ön'ün hayatını ve mücadelesini anlattı. Daha sonra söz alan TİKP Merkez Komitesi Üyesi Gün Zileli yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi: "Zeki Hoca'nın en önemli özelliği onun revizyonizme karşı mücadelesidir. O, Halkın Kurtuluşu'nun saflarında iken tekke şeflerinin kurduğu barikatlardan hiç korkmamıştır. Cesaretle üzerine yürümüş ve bu barikatları yıkarak devrimci saflara katılmıştır. Bugün Halkın Kurtuluşu tekke şefleri peşinden gidenler Zeki Hoca'nın bu tutumunu örnek almalıdır.

"Zeki Hoca'nın ikinci özelliği de hayatını parti hayatı ile kaynaştırması idi. Devrimciler Zeki Hoca'yı bu yönü ile de örnek almalı parti ile kaynaşmalı ve partiye üye olmalılar."

Konuşmasının sonunda Apocuların Doğunun ve Güney Doğunun Türkeş'i olduğunu söyleyen Zileli şöyle devam etti: "Türk ırkçılığı ile Doğuya giremeyen MHP, Apocu kılığında Doğuya girebilmiştir. Apocular siyasi çizgisi hatalı olan herhangi bir gruba benzememektedir, bunlar doğrudan doğruya halka baskı yapan ve karanlık güçler tarafından himaye edilen halk düşmanı bir çetedir."

Toplantı coşkun bir şekilde ozanların ve devrimci koronun söylediği marşlar, türküler ve şiirlerle sona erdi.

---

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Kızıl mı Kara mı?

Öyle bir bayrak ki, yeni Rus Çarlarının tezgahladığı kanlı darbe sonucu getirilip Kabil'e iğreti bir şekilde asılmış.

Öyle bir bayrak ki, bu bayrağı sallayanlar, sadece Sovyet MİG uçaklarının bombardımanı ile seksen bin kişi öldürmüşler. Yüz bine yakın Afganlıyı zindanlara doldurmuşlar. Bunların da çoğunu kurşuna dizmişler.

Öyle bir bayrak ki, bu bayrağın zulmünden kaçan 200 bin Afganlı komşu ülkelere sığınmış.

Öyle bir bayrak ki, bütün Afgan halkı bu bayrağa karşı ayaklanmış. Ülke topraklarının yarıdan fazlasını elegeçirmiş. Kukla rejimin Moskova ile karayolu bağlantısını kesmiş.

Öyle bir bayrak ki, ordudaki askerler, subaylar bunun altında savaşmayı reddedip, halkın saflarına geçiyor. Kukla rejimin merkezi Kabil'de bile ordu birlikleri bu bayrağa karşı ayaklanıyor. Ayaklanma ancak üç bin Rus "uzman"ın ve askerin saldırısıyla bastırılabiliyor.

Öyle bir bayrak ki, bunun altında halkı katletmeyi kabul eden halk düşmanı, faşist subaylar Taraki tarafından "Afganistan"ın proleterleri" ünvanını alıyor.

Öyle bir bayrak ki, Türkiye'de bir avuç Rus uşağından başkası tarafından savunulamıyor.

Şimdi söyleyin, böyle bir bayrağa kızıl mı denir, kara mı? Kara deneceğinden şüphe yok.

Hürriyet muhabiri Yıldırım Çavlı'nın, Afganistan röportajı da Afgan halkının üzerinde Sovyetler'in kara bayrağının sallandığını gözler önüne seriyor. Rusya'nın, Afganistan'da yaptığının, Vietnam halkına Amerika'nın yaptığından farksız olduğunu sergiliyor. Ancak Çavlı, Afgan halkına bu saldırıyı yönetenlerin salladığı bayrağın rengini görmekte yanılgıya düşüyor ve bu bayrağın göründüğü gibi "kızıl" olduğunu sanıyor.

Böylece TRT'yi MRT haline getirmek isteyen birkaç Rusçu, Afganistan halkına, "gerici", iktidarı gaspeden faşistlere ise "ilerici" diyebilecek yeni bir malzeme kazanmış oluyor. 'Ne yapsam da, şu Afganistan'daki durumu başka türlü gösterebilsem diye çırpınan Politika gazetesinin Rus uşağı yazarları da öyle.

Çavlı'nın röportajı bu yüzden her cümlesinde derin çelişkiler taşıyor:

"Bugün Marksist-Leninist akımın Asya'da ulaştığı uç noktası. Yarın belki de, Çarların en büyük rüyası bu geçidi aşarak gerçekleşecek ve Sovyet imparatorluğu yüzyıllardır süren hasretini dindirerek sıcak denizlere kavuşacak."

"Marksist ordunun hava kuvvetleri, asi kabilelerin üzerine napalm bombaları yağdırıyor. Bu Asya ülkesinde acaba yeni bir Vietnam mı doğuyor? Amerikan yayılmacılığının Vietnam'da başına gelenler, acaba Afganistan'da Sovyet yayılmacılığının başına gelecek mi?"

Buyrun, görün.

Öyle bir "Marksist-Leninist" akım ki, eski çarların istilacı hayallerinin peşinde koşuyor (!)

Öyle bir "sosyalizm" ki, "imparatorluk" adını alıyor (!)

Öyle bir "Marksist" ordu ki, kendi halkının başına napalm bombası yağdırıp her tarafı yakıyor (!)

Öyle bir "devrim" ki, Amerika'nın Vietnam'da yaptığını Afganistan'da yapıyor(!)

Yıldırım Çavlı'nın kızıl diye gördüğü bayrak, faşizmin kara bayrağıdır. Kuşkusuz, Vietnam'da Amerikan yayılmacılığının başına gelen, Afganistan'da da Sovyet yayılmacılığının başına gelecektir.

Reşat Fuat Baraner mezarı başında anıldı

Ölümünün 11'inci yıldönümünde Şefik Hüsnü'nün mücadele arkadaşı ve TKP'nin önderlerinden Reşat Fuat Baraner dün saat 11'de Feriköy Mezarlığında mezarı başında anıldı. Anma töreninde TİKP İstanbul İl Başkanı Halim Spatar başkanlığında TİKP'nin çeşitli ilçelerinden gelen 100 kişilik bir heyet katıldı.

Reşat Fuat Baraner'in anısına bir konuşma yapan TİKP İstanbul İl Başkanı M.Halim Spatar "Türkiye işçi sınıfının büyük önderi ve Şefik Hüsnü'nün mücadele arkadaşı, Reşat Fuat ağabeye ölümünün 11'inci yılında TİKP olarak başta Başkanımız Doğu Perinçek ve Merkez Komitemiz olmak üzere bütün Partimizin ve emekçi halkımızın saygılarını bir kez daha sunmak üzere mezarı başındayız" dedi.

Halim Spatar konuşmasına şöyle devam etti: "Onların bir ömür boyu yüksekte tuttukları devrim bayrağını bugün Partimiz, yeni bir mücadele döneminde bütün ülkemiz üzerinde onurla dalgalandırıyor.

"Partimiz, bu bayrağı halkımızın ve Türkiye işçi sınıfının amansız düşmanları MHP faşistlerine ve Rus beşinci kolu sahte TKP'ye, onun güdümündeki sahte solculara, Türkiye halkını bölmek için her türlü yola ve cinayete başvuran burjuva milliyetçilerine, her türlü emperyalist uşağına karşı yüksekte tutuyor.

"Reşat ağabeylerin, Mehmet Çetinlerin, Galip Üstünlerin, Bakilerin ve daha nice devrim şehidinin ulaştıkları ölümsüzlük mertebesine son olarak ulaşan sevgili arkadaşımız, yoldaşımız, seçkin önderimiz Zeki Ön'e karşı devrimci görevimizi de yerine getireceğiz.

"Reşat ağabeyin mezarı başında bütün şehitlerimizi saygıyla anarız. Onların devrimci yaşamlarını örnek alacağız, onların anıları mücadelemize önderlik etsin."

İst. TV Program Müdürü UĞUR DÜNDAR ve İst. TV Müdürü VURAL TEKELİ ile söyleşi

1

UĞUR DÜNDAR: "TRT çalışanları olarak ekranın hepimize ait olmasını amaçlıyoruz"

"Çarşamba Gecesi" programının yaratıcısı ve başarılı yapımcısı Uğur Dündar, bir süre ABD'de incelemelerde bulunduktan sonra, TV'deki yeni görevine başladı. Aşağıda, TV'nin İstanbul Şube Müdürü Dündar ve İstanbul Televizyonu Müdürü Vural Tekeli ile televizyonumuzun ve İstanbul şubesinin çalışmaları hakkında yaptığımız ve 3 bölümde sunacağımız söyleşinin ilk bölümünü bulacaksınız.

UĞUR DÜNDAR

Nezih Coş

● Yanılmıyorsam, 1 ay önce İstanbul Televizyonuna program müdürü oldunuz. Bu süre içinde yeni yayın dönemi için bir program politikası belirlediniz mi?

U.D- Bu konuda sözü Vural Beye bırakalım isterseniz. Çünkü Vural Beyle ortak düşünceler içindeyiz.

"Stüdyolarımız bu binanın dışında"

V.T — İstanbul Televizyonunun bağımsız bir temel yayın politikası olamaz. Yayın politikası, çerçevesini genel müdürlüğün çizdiği, başkanlığın da yürüttüğü bir politikadır.

Biz, yayın politikasından çok, başka bir problemimizi halletmeye çalışıyoruz. Biz buradayız ama stüdyolarımız bu binanın dışında. Bu bize verimlilik açısından büyük zorluklar getiriyor. Aşağı yukarı yılbaşından beri binanın stüdyolarını faaliyete geçirebilmeye çalışıyoruz. Bu sadece İstanbul Televizyonunun gayretiyle de olmuyor. Genel müdürlük ünitelerinin de içinde bulunduğu bir faaliyet sözkonusu. Buraya taşınıp program saatlerini tespit ettikten sonra belki bir yayın politikası için çalışma yapabileceğiz. Ama bu arada yapacağımız ve arkadaşlarla toplantılarda önereceğimiz bazı çalışmalar da olacak tabi.. Şu sırada, hem Uğur Bey yeni geldi, hem de arkadaşların çoğu tatilde bulunuyor. Toplantılar yapıp arkadaşların fikirlerini ve program önerilerini almamız gerçekleşemiyor. Daha çok eskiden saptanan konular üzerindeki çalışmalar derinleştiriliyor.

Şimdiye kadar biz bir üretim merkezi olarak görev yaptık. Bundan sonra başkanlıkla daha sıkı bir işbirliği ve fikir alışverişi içinde bazı programların yapılmasını önerebiliriz.

U.D— Çok geniş bir üçgen içerisinde çalışıyor İstanbul Televizyonu. Üçgenin bir ucu Maçka'da, bir ucu Bağlarbaşı'nda, bir ucu Kuruçeşme'de. Bu hem teknolojik donanımı, hem de iletişimi etkiliyor. Örneğin sayım günü bir yayın yaptık; bu Maçka'dan yapılan canlı bir yayındı. Biz bunu gerçekleştirebilmek için birkaç gün önceden Bağlarbaşı'ndan ve buradan bazı araç ve gereçleri Maçka'ya taşıdık. Yayın bittikten sonra birkaç gün de bunların sökülüp yeniden eski yerlerine aktarılması gerekti. Bu tabii üretim ve çalışma gücümüzü yoğun bir biçimde etkiliyor. Ayrıca İstanbul büyük ulaşım sorunları içerisinde bir kent. Bu kentte böylesine geniş bir üçgen içinde çalışmak da bugüne değin üretimi olumsuz yönde etkileyici bir neden olmuş.

Bir de İstanbul Televizyonu, sanıldığı kadar teknik açıdan çağın ve bugünün olanaklarını yansıtan bir donanıma asla sahip olamamış. Buraya taşındığımız anda, sanıyoruz ki, teknolojik gereksinimlerimizi gidereceğiz ve ondan sonra daha kişilikli bir üretim çizgisi tutturabileceğiz.

Çalışma kapasitesi

● Şimdi görülüyor ki, program politikası kadar İstanbul Televizyonunun yapım sorunları da önem taşıyor. Bu arada biz de İstanbul Televizyonunda yüzde 30 gibi düşük bir kapasite ile çalışıldığını saptadık. Birçok elemanın iş yapmadan oturması sözkonusu. Öte yandan yapımcıların teknik malzeme sıkıntısı çektikleri görülüyor. Bu konuda neler söylersiniz?

V.T. Teknik malzeme yönünden İstanbul Televizyonunun tam kapasite ile çalıştığını söyleyebilirim. Üstelik sizin ikitespitinizbirbiriyle çelişiyor. Eğer eldeki teknik olanaklar sınırlıysa alete göre çalışan eleman bulmak meselesi vardır. Eğer çalışan sayısı fazlaysa —ki bana göre fazla değil— pek tabii bazı arkadaşlar belli bir süre işsiz kalacaklardır. Elde 3 arabamız varsa, çalışan 18 yapımcı arkadaşımız 18 ayrı istikamete gidecekse, bazıları normal olarak bir süre bekleyecektir.

Öte yandan İstanbul Televizyonunun çalışmasını yalnızca buradaki yapımcıların yapımları olarak da görmemek gerekiyor. Biz Ankara'nın programlarını da yapıyoruz. Yani teknik olanaklarımız tam olarak kullanılıyor. Her gün Maçka'da, haftanın 3-4 günü de Bağlarbaşı'nda çekim yapılıyor. 2 gün de "Haberler" programı için İstanbul yöresinde çekim yapılıyor. Yani teçhizat bakımından zorluklar içinde, tam kapasite ile çalıştığımız bir gerçektir.

U.D.— Ama tam kapasite ile çalışmayan yapımcılar sözkonusu olabilir.

V.T Evet ama karıştırmamak gerek.

"Ankara İstanbul-İzmir ayırımına karşıyız"

U.D.— Ben size somut örnekler vermek istiyorum. Geçen yıl "Çarşamba Gecesi" yaklaşık olarak 17 net saat yayın yaptı. 29 Kasım ile haziran ayları arasında. Bu yayın çok önemliydi. Şu açıdan. Bu 17 saatlik yayını çıkaran kişilerden biri bendim, birisi İstanbul'dan Uçman Sungur'du; Ankara'dan da Vedat Tayvar ve bir başka arkadaşımız daha katılıyordu. Dolayısıyla benim ekibin başı olduğum da düşünülürse bu program daha çok İstanbul Televizyonunun bir yapımıydı. Ama herkes bunu bir Ankara yapımı olarak değerlendirdi. Ayrıca Ramazan geceleri için düzenlenen program da görünüşte bir Ankara yapımıdır. Oysa Emirgan korusundan tutun da İstanbul'un çeşitli köşelerinde derlenmiş parçalarıyla bu program daha çok İstanbul TV'sinin programcı ve teknik donanım olanaklarından yararlanılarak hazırlanmış bir programdır, ağırlık olarak.

Kaldı ki biz televizyonda bir Ankara, İstanbul, İzmir ayrımı üzerinde gidelim, İstanbul ön plana geçsin gibi bir düşünceye asla sahip değiliz. Biz TRT'nin çalışanları olarak ekranın hepimize ait olması ve hepimizin bu ekranı aklandırma çabası gütmesinden başka hiç bir şey düşünmüyoruz. Ama İstanbul Televizyonu gerçekten elindeki kıt olanakları zaman zaman belki onun gücünün ötesinde de değerlendirerek güç koşullar altında bir çalışma sergilemektedir.

Bu arada tabii, yapımcı arkadaşlarımız için de şöyle bir değerlendirme yapmak sözkonusu. Bazı arkadaşlarımız üretken. Hangi konuda olursa olsun. Bir konulu film çekiyor. Onda üretken. Bir belgesel çekiyor. Onda üretken. Bir magazin veriyorsunuz. Onda üretken. Yani her mevkide oynayan bir takım oyuncusu gibi. Ama bazı arkadaşlarımız da nedense üretken değil. Kıt ürün veren kişiler. Biz yapımcının özgür çalışmasını, elden geldiğince ona bol olanaklar sağlanarak çalışmasını istiyoruz. Ve yapımcının üzerine üzerine giderek, şunu yap, bunu yapmalısın demekten şiddetle kaçınıyoruz. Çünkü bu bir noktada sanatsal yanı olan, büyük ölçüde yaratıcılığa dayanan bir çalışma biçimi. Bunu da zorlamanın hiç bir zaman olumlu yönde etki yapacağına inanmıyoruz. Ama ortada bir de TRT'nin çalışma koşulları var, bize verilen sorumluluklar ve görevler var. Arkadaşlarımız ürün vermemekte direnirlerse —ki o tür kişiler çok azdır TV'de— o zaman biz onlara elimizdeki yetkileri kullanarak başka türlü çalışma ortamları sağlamayı da planlıyoruz.

Plansızlık var mı?

● **Ben başka bir açıdan yaklaşmak istiyorum soruna. Programlama yönünden İstanbul TV'sinin olanaklarını kendi düşündüğü yapımlara tam olarak ayırması gerekmez mi aslında? Oysa anladığım kadarıyla kaynaklar Ankara, vb. birimler için de kullanılıyor. Bu da bir programsızlık olmuyor mu sonuçta?**

V.T.— Hayır. Diyelim ki İzmir, İstanbul, Ankara, hepsi elindeki olanakları sadece kendim için kullanırım iddiasıyla ortaya çıktı. Öyle olur ki Ankara'nın teknik olanakları bir süre boş kalır, İstanbul'unkiler bir süre boş kalır... Oysa biz sadece İstanbul'un olanaklarından yararlanılıyor demiyoruz. Ankara'dan yardım istediğimiz zamanlar oluyor. Teknik malzeme buraya aktarılıyor ve kullanılıyor.

Televizyonumuzun teknik gereçleri sınırlı. Teknoloji bakımından da dışa bağımlı durumda. Elimizdeki olanakları lokal ihtiyaçlar için kullanmak bu çerçeve içinde asıl plansızlık olurdu. Eğer İstanbul'un, Ankara'nın ve İzmir'in çalışmalarını ayrı ayrı tam verimli hale getirecek bir plan yapılırsa o zaman olur. Fakat bütün bu teçhizat bir yerin teçhizatıdır. O da TRT Televizyon Dairesidir. Bunları zaman zaman İstanbul'a, İzmir'e ve diğer yerlere plase ederek kullanmak bence normaldir.

VURAL TEKELİ

YARIN:

"Televizyonumuz durağanlıktan kurtarılmalıdır"

●

"Toplumsal konulu yapımlara destek sağlayacağız"

●

TV'de yabancı yapımlar neden çok!

TV'de bu hafta

14 Ağustos Salı

19.05— FLANDERLERİN KÖPEĞİ: (42. bölüm)
19.56— ANADOLUYA: Antalya yöresinin doğa, kültür zenginliklerinin kaynaştığı Termosus milli parkı ve kentteki kanıtların tanıtıldığı bir bölümden sonra Silifke halk oyunlarından örnekler veriliyor.
21.15— GECEMİZ
21.45— TV'DE TÜRK SİNEMASI: Programda yönetmenliğini Orhan Aksoy'un yaptığı ve başrollerini Filiz Akın, Kadir İnanır, Atıf Kaptan'ın paylaştıkları "Almanyalı Yarim" adlı film yayınlanacak.

15 Ağustos Çarşamba

19.05— ARI MAYA:
19.55— BİR KONU BİR KONUK: Jülide Gülizar'ın 'Yanıklar, ilk önlemler ve korunma' konulu bir söyleşi sunulacak.
21.15— GECEMİZ
21.40— TV OYUNU: İstemi Betil, Kenan Işık, Alev Sezer, Erol Kardeşeci, Elçin Şanal, Ayşe Akınsal'ın rol aldıkları "Bir Komser Geldi." adlı oyun bir intiharı ve buna bağlı olarak gelişen olayları konu ediniyor.
22.35— SEUL ŞARKI YARIŞMASI

16 Ağustos Perşembe

19.05— SİNBAT'IN SERÜVENLERİ
19.20— KARAGÖZ ("Karagöz'ün Bekçiliği)
21.30— GECEMİZ
22.00— BAYAN COLUMBO

17 Ağustos Cuma

19.05— MARCO: (48. bölüm)
19.53— DİLİMİZ TÜRKÇE: Prof. Dr. Tahsin Yücel ve Tahsin Saraç'ın konuk olarak katıldığı ve Emin Özdemir'in yönlendirdiği söyleşide çeviri dili ve sorunları konuşuluyor.
21.15— GECEMİZ
22.00— TV'DE SİNEMA: Yönetmenliğini Norman Jewison'ın yaptığı ve başrollerini Tony Curtis ile Phil Silvers'in paylaştıkları "Yumurcak" adlı film yayınlanacak. Kumarhane müdürü Billy, patronunun yeğeni yeni şarkıcı Jilly'i meşhur edebilmek için uğraşmaktadır. Aynı zamanda eski karısı da nafaka için peşindedir.

18 Ağustos Cumartesi

18.20 OLIMPIYATLAR: Belgesel dizinin ıl. bölümünde Montreal Olimpiyatları konu ediliyor.
21.15 SEYAHATNAME (4) Amerikalı turist Mrs. Redmavs'ı dolaştıran grup ona İstanbul'un doğal güzelliklerini tanıtırken büyük kent sorunlarıyla ve birçok olayla karşı karşıya gelirler.
22.00 EĞLENCE
23.00— BARETTA: (Av Mevsimi)

19 Ağustos Pazar

17.05 LOREL HARDY
17.30 TATİL SİNEMASI: Yönetmenliğini C. Raker Endfield'in yaptığı ve başrollerini Stenley Baker, Herbert Lom'ın paylaştıkları "Cehennem Sürücüleri" adlı film yayınlanacak.
19.00 MR. MAGO
20.00— KIZIL TİLKİ TEPESİ: Dizi filmin ilk bölümünde bir İskoç ailesinin oğlu olan Alesdair babasından kalan evi görmeye gider ve trende başına çeşitli olaylar gelir.

Altay'ın şampiyon olduğu, Yaş Grupları Yüzme Şampiyonasının son gününde

4 Türkiye rekoru daha kırıldı

Türkiye birinci küme yaş grupları yüzme şampiyonu Altay Takımı

İSTANBUL (ÖZEL)

Üç günden beri Kınalıada Susporları Tesislerinde devam etmekte olan Türkiye puanlı yaş grupları yüzme şampiyonası dün yapılan yarışmalarla sona erdi.

Sekiz kulüpten 10, 11, 12, 13, 14 yaş grupları bayanlar ve erkekler kategorilerinde yarışmalara 264 sporcu katıldı. Şampiyonada 5'i bireysel 7'si bayrak olmak üzere toplam 12 Türkiye rekoru kırıldı.

Su ısısının düşük olması dereceleri büyük ölçüde etkiledi. Buna rağmen, daha önce yapılan şampiyonalara oranla zevkli ve çekişmeli geçen yarışmalar sonunda Altay 523 puanla birinci olurken, Devlet Su İşleri (DSİ) 24 puan toplayarak sonuncu oldu ve küme düştü.

Dün yapılan yarışmalarda dört yeni Türkiye rekoru kırıldı. Bu rekorlar şöyle:

200 m Karışık 10 yaş Bayanlar: Arzu Özcan (Altay) 3.07.12.

50 m Serbest 10 yaş Bayanlar: Zeynep Oğuz (İYİ) 0.33.74

4X50 m. Serbest Bayrak: 10 yaş Erkekler: 2.18.98.

4X100 m karışık Bayrak: Bayanlar: Galatasaray 5.10.8

Yarışmalar sonunda takımların topladıkları puanlar ve sıralama ise şöyle:

Altay 523, Galatasaray 503, İstanbul Yüzme İhtisas 455, Karşıyaka 387, Tuborg Yüzme İhtisas 212, ODTÜ 76, Adalar Su Sporları 73, Devlet Su İşleri (DSİ) 24.

503 puanla ikinci olan Galatasaray yüzme takımının derece alan yüzücüleri biarada

Şampiyonada 455 puanla üçüncü olan İstanbul Yüzme İhtisas Takımı Antrenör ve yöneticileri ile

Çanakkale Yüzme Maratonunu Ahmet Nakkaş kazandı

ÇANAKKALE (ÖZEL)

15 km'lik İstanbul-Çanakkale maratonunu İstanbul Bölgesinden Ahmet Nakkaş kazandı. Akbaş Feneriyle, Kordonboyu arasında yapılan maratona, 4 bölgeden 10 sporcu katıldı. İzmir Bölgesinden Kasım Kazbay'ın ikinci olduğu maratonun üçüncülüğünü de Çanakkale Bölgesi sporcularından Hakem Erden kazandı.

Genç Milli Sutopu Takımımız, Balkan Şampiyonası için bugün Sofya'ya gidiyor

ANKARA (AA)

Genç Milli Sutopu Takımımız 16-19 Ağustos tarihleri arasında düzenlenecek Balkan Gençler Sutopu Şampiyonasına katılmak üzere bugün Sofya'ya gidiyor.

Yüzme Federasyonu Genel Sekreteri Fikret Bulutçu'nun başkanlığını yaptığı kafilede şu sporcular bulunuyor:

Ali Özsoy, Murat Çakır, Galip Gürel, Bahri Vefa, Hüseyin Özger, Tuğrul Ebrem, Şeref Yılancıoğlu, Kerim Sucu, Babür Özden ve Haydar Çakırgil.

Adem Çavdar Futbol Şenliği

"MİNİKLER OYNADI, BÜYÜKLER ZEVKLE SEYRETTİ..."

İstinye Gençlik ve Spor Kulubü tarafından geçtiğimiz yıllarda kaybettiğimiz milli Kürekçi Adem ÇAVDAR adına İstinye'de düzenlenen ve gayri-federe kulüplerin katıldığı futbol turnuvasının son gününde minikler ağabeylerine, babalarına.. futbol ziyafeti çekti. Birara "miniklerin maçına minik hakem gerekir..." dercesine, maçın yan hakemliğini minik bir futbolcu yaptı... Zevkli ve heyecanlı geçen maç öncesinde Minikler, gazetemiz objektifine böyle poz verdiler...

Turnuvaya katılan gençler de vardı.

VE YAŞLILAR..."

Final maçı öncesi bu kez yaşlılar çıktı sahaya, koştular oynadılar... Kimi oruçlu, kimi de kafayı hafiften demlemişti!.. Ama dostluk, bir arada olmak, gençliği hatırlamak... Güzeldi.

Daha sonra yapılan maçlarla kupalar verildi, turnuva birincilerine, ikincilerine... Ama hiçbir şey dostluktan daha güzel değildi!..

Olaylar

DÜŞÜNCELER

Ali Gür Beden Eğitimi Öğretmeni

Büyük kitlelerin uyutulması sona erecektir

Sovyetler Birliği'ndeki geriye dönüşü saptayamayan, ya da o geriye dönüşü bilerek yadsımaya çalışan kimseler için spor konusunda da başka seçenekleri görmek olanağımız olur doğal olarak. Sosyalist ülkeler olarak kabul ettikleri ülkeler ile emperyalist ülkelerin spor anlayışları arasında bir farklılık göremeyince, bu tersine gidişin değişmezliğini savunacaklardır elbet. Bu tersine gidiş kaçınılmaz bir olgu, değiştirilmez bir kaderdir onlar için.

Oysa sınıflı toplumların tarihsel gelişimi ve değişim süreçleri içinde bir üretim biçiminin değişmesiyle ona bağlı üst yapı kurumlarının da değiştiğini kabul eden kimse, çağımız emperyalist spor anlayışının da değişeceğini kabul edecektir.

Yarışma ortadan kalkacak mı, insanın kendi fizik ya da entellektüel gücünü sınamak, denemek istemesi yok olacak mı? Hayır yok olmayacak, fakat kesinlikle biçim değiştirecek ve bu biçim değişikliği emperyalist dönem kapitalizminin koyduğu ölçü ve kurallardan tümüyle farklı olacaktır.

Bu kurallar neler olacaktır, nasıl olacaktır soruları şimdilik ancak bazı tahminlerle yanıtlanabilir. Tek başına kimsenin harcı değil bu kuralları koymak ve geliştirmek. Bu kurallar gerçek sosyalist toplumun sosyalist bireyler yetiştirme felsefesine, eğitim anlayışına, spor felsefesine uygun olarak geliştirilecek ve temeldeki gerçek sosyalist üretim biçimiyle biçimlenecektir. Ancak söz gelişi bu konuda bazı genel görüşler belirtmek istenirse, şöyle diyebiliriz: Bireyin, insanın fiziksel yetkinliğini bir bütün olarak ölçmek gerektiğinde, bugünkü garip, tek yönlü uygulamaların her biri ortadan kalkacaktır. Ayrı ayrı bireyler üzerinde salt süratin, salt dayanıklılık ya da kuvvetin, becerinin çevikliğin ölçülmesi sisteminden vazgeçilecektir.. Hatta bireylerin salt fiziksel yetkinliklerinin değil, entellektüel ve ruhsal yetkinliklerinin ölçülmesi düşünülebilir. Belki tüm bu yetkinliklerin bir yere kadar yarıştırılması da mümkün olabilir.

SONUÇ OLARAK

Uygulama nasıl gelişirse gelişsin, bireyin birey olarak harcanması, tek yönlü kullanılması, tek yönlü yetişme içinde aptallaştırılması, alınır satılır meta durumuna sokulması, sirk maymunları düzeyine düşürülmesi son bulacaktır. Bireyin değişik biçimde istismarı sayesinde ve böyle bir yöntemle büyük kitlelerin uyutulması, ilkel bir dinsel törene kapılmış ilkel insan topluluklarının maddi çevre ile ilişkilerinin koptuğunu anımsatan tablolar ortadan kalkacaktır.

Bugün için yapılabilecek uygulama önerileri neler olabilir? Neler yapılmahdır? Her halde toplu boykota gidip, her şeyi devrim sonrasına erteleyen bir gencin "köktenciliği" ile davranamayız. Ancak, sporun dışındaki toplumsal olaylarda gösterdiğimiz bilinçli, eleştirisel tutumla çelişen bir vurdumduymazlığı spor için göstermek hatalıdır.

Herşeyin değişeceğini, değişmek zorunda olduğunu ve bize sunulan gerçeklerin sonsuzluğunun, gerici, yoz bir dünya görüşünü şırıngalamak üzere boşyere savunulduğunubilerek hareket etmeliyiz. Spor anlayışı ve bu alanda öne sürülen ilke ve kuralların da o gerici, yoz, çöken emperyalizmin kuralları olduğunu unutmamalıyız.

Bireyi birey olarak, harcayarak tek yönlü kullanarak, tek yönlü gelişme içende aptallaştırarak meta durumuna sokarak ve sirk düzeyine düşerek, sporu geniş kitleleri uyutma aracı olarak kullanan burjuvazi bu yolla iktidarının ömrünü bir süre daha uzatabiliyor. Diktatör Videla'da bu yolu en iyi kullananlardan. Arjantin Dünya Kupasıyla kanlı katliamlarını bir sürede olsa saklamaya çalıştı. İşte maçların havasına kapılıp kendini kaybeden seyirciler.

"Le Duan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kin'de gazetecilere verdiği ilk demecinde, "Le Duan ve yardakçıları halkımızı yeniden köle yaptı" dedi. Vietnam halkının görülmemiş bir baskı altında ve en küçük demokratik hakkı olmayan bir yaşam içinde bulunduğunu belirten Hoan, Vietnam'ın artık bağımsız ve egemen bir ülke olmadığını aksine, ekonomik, askeri kültürel ve politik bakımdan tamamen Rusya'nın boyunduruğu altında olduğunu açıkladı.

Vietnam'da, Merkez Komitesi üyeliği ve Savunma Bakan Yardımcılığı da yapan Hoan, dünya kamuoyunu, sadece mültecilerle değil, ülkede kalan, baskı altında bulunan ve tutuklanan insanlarla da ilgilenmeye çağırdı.

Vietnam'dan kaçışının nedenlerini açıklayan Hoang Van Hoan, Vietnam ve Çin halklarının dostluğunu vurguladı ve Vietnam'da, bugünkü diktatörlük koşullarında halka hizmet edemediğini söyledi. Gazetecilerin sorusu üzerine, Hoan, Vietnam'da öncelikle ülkede kalan ve göç edemeyen Çinli azınlığın büyük yoksulluk ve baskı altında bulunduğunu belirtti. Çinli azınlığın mallarının elinden alındığını ve yeni yerleşim bölgelerine sürüldüğünü söyledi. Hoan, Le Duan'ın Çinlilere, Hitler'in Yahudilere yaptığından daha büyük zulüm yaptığını söyledi.

ÇİN-VİETNAM DOSTLUĞU

Vietnam halkının, iktidarı ergeç yıkacağını belirten Van Huan, yabancı gazetecilerin sordukları sorulara şu yanıtları verdi.

"Başkan Mao ve Ho Şhi Minh'in Vietnam ve Çin halkları arasında geliştirdikleri dostluk, ortak düşmana karşı on yıllarca süren kanlı bir mücadelenin sınavından geçen devrimci bir dostluktur. Eğer derin bir yoldaşlığın ifadesi olan, Çin Halk Cumhuriyeti'nin yardımı olmasaydı, Vietnam halkının önce Fransız emperyalizmine sonra ABD emperyalizmine karşı verdiği mücadelenin zafere ulaşması çok güç olacaktı.

"Çin-Vietnam ilişkileri Başkan Mao ve Ho Şhi Minh arasında gelişmiştir. Fam Van Dong'un yanlış siyaseti yüzünden bugün bu ilişkiler çok kötü durumdadır."

Yabancı bir gazetecinin, Vietnam halkının Fam Van Dong yönetimine karşı ayaklanma zamanının gelip gelmediği şeklindeki sorusuna Van Huan şu yanıtı verdi:

"Vietnam'ın yanlış siyasetini onaylamayanlar çoktur. Bu siyasete geniş bir muhalefetin olduğu kesin. Fakat Vietnamlıların ayaklanması için belli bir süre geçecektir."

Mülteci sorununa da değinen Van Huan, Vietnam'ın insanları denize atmalarının meselenin bir yönünü oluşturduğunu, esas meselenin göçün hâlâ büyük bir hızla sürmesi olduğunu belirtti.

CHP'li Çobanoğlu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

isteklerinin yerine getirilmesi ve istifasının önlenmesi konusunda yoğun çaba harcadıkları öğrenildi.

Ahmet Çobanoğlu'nun halen Çınarcık'ta yazlık evinde ailesi ile birlikte tatilde olduğu söyleniyor.

Sağlamtaş...

(Baştarafı 1. Sayfada)

na göre, CHP'li rakibini 60 oy farkla geçen Nazmi Ersoy, Sağlamtaş'ın yeni Belediye Başkanı olmuştur.

Sağlamtaş belediye başkanlığı, AP'li başkanın bir süre önce istifası nedeniyle boşalmıştı.

TAVAS'TA AP ADAYI

Denizli'nin Tavas ilçesinde bugün yapılan belediye başkanlığı seçimini de AP adayı Tahir Uslu büyük oy farkıyla kazanmıştır.

Seçime, AP'den Tahir Uslu ve CHP'den İsmail İyilikçi aday olarak katılmışlardır. Katılma oranının yüzde 62'dir.

Resmi olmayan sonuçlara göre, AP adayı 2673 oyla belediye başkanı seçilirken, CHP adayı İsmail İyilikçi 976 oy almıştır. 106 oy ise iptal edilmiştir.

İstiklal Marşına Saygı Yürüyüşü bugün

(Baştarafı 1. Sayfada)

rasyonu Genel Başkanı Ali Tablacı, "Rus patentli gruplar, başta ayyıldızlı bayrağımıza, İstiklal Marşımıza ve Milli Kurtuluş Savaşımıza, onun büyük önderi Mustafa Kemal Atatürk'e olmak üzere bütün milli değerlerimize saldırı içindedirler" dedi.

Sahte solcu grupların eylemlerinin aynı zamanda fırsat bekleyen faşistlere hizmet ettiğini ve ODTÜ camiasını hedefleyen saldırılarına malzeme olduğuna işaret eden Tablacı şöyle devam etti:

"ODTÜ öğrencileri, çalışanları ve öğretim üyeleri, olay sırasında olduğu gibi olaydan sonra da bu saldırıyı mahkum etmiş ve bu grupları yalnız bırakmıştır. Olayı ODTÜ camiasına maletmeye çalışanların tutumları da iflas etmiştir. Tüm ilerici, devrimci, yurtsever kişi ve kuruluşlar bu saldırıyı lanetlemeye devam ediyorlar."

Bu olayın İGD ve Halkın Kurtuluşu gibi sahte solcuların peşinden giden gençler için uyarıcı olduğunu belirten Tablacı, "İstiklal Marşına yöneltilen saldırıyı bir kere daha nefretle protesto ediyor ve öğretim üyelerimizin bu anlamlı yürüyüşünü bütün kalbimizle desteklediğimizi kamuoyuna duyuyoruz." dedi.

SORULAR

Daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Tablacı, bir gazetecinin "Bu gibi eylemler, neden bugün görülmektedir" sorusunu şöyle cevapladı:

"İktidarlar elli yıldır teslimiyetçi bir politika izlemektedirler. Bu gibi eylemler iktidarların teslimiyetçi politikalarından ileri gelmektedir. İktidarlar milli kurtuluş değerlerini zayıflatmaya çalıştılar. Osmanlı tarihi dersler içinde önemli bir yer tutarken, devrim tarihimiz, Milli Kurtuluş Savaşımız sadece lisede ders olarak verilmektedir."

Tablacı bir başka gazetecinin "Bu eylemler daha önce önlenemez miydi" sorusunu da ÖTK yöneticileri bunlarla uzlaşmaktadır. Bunlara karşı mücadele etmemektedir. Gerek Sıkıyönetim gerek ÖTK, bunların gerçek niteliğini kavrayamamıştır. Bunlara karşı siyasi önlemler alınmalıdır ve üzerlerine gidilmelidir. Bütün gençliği milli değerler temelinde birleştirirsek bu gibi eylemler olmayacaktır" şeklinde cevapladı.

Tablacı öğretim üyelerinin düzenlediği yürüyüşe katılacaklarını da sözlerine ekledi.

HALKIN KURTULUŞU'NUN PANOSU

Basın toplantısında ayrıca Halkın Kurtuluşu, İGD ve ODTÜ Öğrenci Temsilciliği Konseyinin olaydan sonra üniversitede astıkları pano metinleri de dağıtıldı.

Halkın Kurtuluşunun ODTÜ yurtlarına astığı metinde şu sözler yer alıyor:

"İstiklal Marşı ulusal bağımsızlığın değil, ırkçılığın, gerici bir milliyetçi şovenizmin simgesidir. Biz İstiklal Marşında ayağa kalkmadık ve bu marşı değil, Enternasyonali söyledik."

YURTSEVER ÖĞRETMEN: "EYLEMİNİZİ YÜREKTEN DESTEKLİYORUZ"

Yurtsever Öğretmen grubu İstiklal Marşı ve Cumhuriyete Saygı Yürüyüşü Tertip Komitesine gönderdiği yazıda, ulusal kurtuluş mücadelemizin bir ürünü olan İstiklal Marşına yapılan saygısızlığı şiddetle kınadıklarını belirterek şunları belirtti:

"İstiklal Marşı ve Cumhuriyete Saygı Yürüyüşünüz, ülkemizin bağımsızlığına ve birliğine karşı saygısızca davrananlara yerinde bir şamardır. Kurtuluş Savaşımızın ilk cemiyetlerinden olan Muallim ve Muallimeler Cemiyetinin ruhunu yeniden canlandıran bu eyleminizi yürekten destekliyoruz."

Öte yandan Yurtsever Öğretmen grubu TÖB-DER'e de bir yazı göndererek bu konuda Töb-Der'in hâlâ ses çıkarmadığını belirtti. Yurtsever Öğretmen grubu TÖB-DER'in de İstiklal Marşına saygısızlık edenleri kınamasını ve ODTÜ öğretim üyelerinin yanında yer almasını istedi.

Kasasında...

(Baştarafı 1. sayfada)

arkadaşlarına vereceklerini söyleyerek dükkan sahibinden para istediler. Dükkan sahibi, henüz iş yapmadığını ve yalnızca 40 lirası bulunduğunu söyleyince, ona inanmayarak zorla kasayı açtırdılar. Dev-Solcular, kasadaki 40 lirayı görünce, dükkan sahibine "ne tembel adamsın" diyerek olay yerinden uzaklaştılar.

Daha sonra aynı handa bulunan Fatih Dekoratif Hediyelik Eşya dükkanına giden Dev-Solcular, dükkanın altını üstüne getirdikten sonra kasadaki 20 bin lirayı aldılar. Yağmalanan dükkanda muhasebeci olarak çalışan ve silahlı saldırıya uğrayan Bünyamin Çırpan şunları söyledi:

"Dev-Gençli ve Dev-Solcu olduklarını söyleyen birkaç genç günlerden beri makbuzlu ve makbuzsuz olarak para topluyor. Biz bir keresinde karşı çıkıp vermedik. Ertesi günü tekrar gelmişler, dükkanın kapalı olduğunu görünce çekip gitmişler. Dün biz içerde otururken geldiler. Silahlarını çekip bizi köşeye sıkıştırdılar. Kasayı açmaya çalıştılar. Açamayınca masanın gözünde bulunan 20 bin lirayı alarak, dükkanı darmadağın ettiler. Daha sonra da, "Oligarşiye karşı savaşımız sürecek" diyerek çekip gittiler."

Muhasebeci Bünyamin Çırpan, "esnafın çoğu canından korktuğu için haraç veriyor" dedi.

TİKP Eminönü ilçesi bir açıklama yaparak olayı kınadı ve yetkilileri tedbir almaya çağırdı. Açıklamada şöyle deniliyor:

"İlçemizin Kumkapı semtinin alt tarafı kendisine "Dev-Sol" diyen sahte solcu çeteler, üst tarafı olan Nişanca ise MHP'li komandoların zorbalık ve terör alanı haline gelmiştir.

"Kendisine "Dev-Sol" diyen sahte solcu çete Kumkapı'daki balıkçı ve lokantacılardan aynı yöntemlerle haraç topluyor. Nitekim bunlardan ikisi bundan bir süre önce bir esnaftan haraç aldıklarının tespit edilmesi üzerine yakalanmış ve 14 yıl hapse mahkum edilmiştir. Bu zorbaların yakalanması esnaf arasında memnunlukla karşılandı.

"Biz TİKP olarak ilçemiz Eminönü'nde ve özellikle de bu iki zorba grubun yuvalandığı Nişanca Artvin Yurdu'nun karşısındaki kahve, Kumkapı ve Süleymaniye'de can ve mal güvenliğinin, huzur ve barışın düşmanı olan bu çetelerin temizlenmesi, halkın can ve mal güvenliğinin sağlanması için yetkili mercileri ve özellikle de Sıkıyönetim ilgililerini gerekli önlemleri almaya çağırıyoruz."

AP Gemlik...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sonra ise AP'ye geçerek son seçimlerde Gençlik Kolları Başkanı oldu.

ÇILDIR BELEDİYE BAŞKANI DA TUTUKLANDI

Öte yandan Kars'ın Çıldır ilçesinin AP'li Belediye Başkanı ile iki tüccar stoklanmış yağ ve şeker bulundurmak ve bunları karaborsadan satmak suçlarından tutuklandılar. Çıldır Kaymakam Vekili Hüseyin Çeğili'den alınan bilgiye göre bir ihbar üzerine yapılan soruşturmada Çıldır Belediye Başkanı Adil Yılmaz ile iki tüccarın Erzurum'dan bir ton margarin ile 8 ton şeker getirterek yüksek fiyatla sattıkları belirlendi. Soruşturmada 370 liradan satılması gereken 10'ar kiloluk margarinin 950 liradan, şekerin kilosunun ise 30 liradan satıldığı belirlendi. Çıldır Cumhuriyet Savcılığınca hazırlanan dosya ile birlikte Ardahan nöbetçi mahkemesine çıkarılan Çıldır Belediye Başkanı ve iki tüccar ilk sorgularında tutuklandılar.

TİKP PINARBAŞI İLCE ÖRGÜTÜ KURULDU

KAYSERİ (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Pınarbaşı (Kayseri) ilçe örgütü kuruldu. Yeni kurulan ilçe örgütünün yönetim kurulu şöyle,

Müfit Celik (Başkan, öğrenci) Ergün Altıok (öğrenci) Metin Yıldız (serbest), Süleyman Yazıcı (şöför), Veli Yıldırım (işçi).

TİKP Pınarbaşı ilçe örgütünün adresi ise şöyle Yenicami Mah. Sarraf Sok. No: 14

Vietnam işgali altındaki Kamboçya açlık tehlikesiyle karşı karşıya

New York Times muhabiri; "Harabe halindeki Pnom-Pen'de su akan tek çeşme vardı" diyor

FRANKFURT BÜROSU

Kamboçya'da yaptıkları inceleme gezisinden sonra New York'da bir açıklama yapan Birleşmiş Milletler ve Kızılhaç Örgütü temsilcileri, 5 milyon nüfuslu Kamboçya'nın yarısının açlık tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu bildirdiler. Temsilciler açlıkla karşı karşıya kalan 2 milyon 250 bin insanın yaşayabilmesi için en kısa zamanda 100 milyon liraya ihtiyacı olduğunu açıkladılar.

Kamboçya'yı gezen heyetler New York'ta yaptıkları açıklamada Başbakan Pol Pot zamanında inşa edilen hastane, okul ve içme suyu boru hatlarının, Vietnamlı askerler tarafından tahrip edilerek kullanılmayacak hale getirildiğini belirttiler.

Bir Kızılhaç yetkilisi ise Pnom Pen'de bulunan bir Katolik merkezinin Vietnamlı askerler tarafından taş taş üstünde bırakılmıyacak şekilde tahrip edildiğini açıkladı.

Öte yandan BM ve Kızılhaç Örgütü temsilcileriyle Kamboçya'yı gezen New York Times gazetesi muhabiri de, Vietnamlıların ülkeyi çok kötü bir duruma soktuklarını belirterek şöyle diyor

'Hayatımda köleleştirilmiş birçok ülke gördüm. Ama böylesine hiç rastlamadım"

Gazete haberinde bütün okul, hastane ve su boru hatlarının tahrip edildiğini belirterek, "Pnom Pen'de su akan sadece tek çeşme vardı" diye yazıyor.

New York Times gazetesinde ayrıca, İngilizce Fransızca veya başka yabancı dil bilen, ya da bazı konular üzerinde uzmanlaşmış aydınların çoğunluğunun sopayla dövülerek veya kurşunlanarak öldürüldüğü belirtiliyor. Gazete Kamboçya'da bulunmuş birine dayanarak verdiği ayrı bir haberde ise, 1976'da yapılan resmi istatistiklerde kaydedilen 500'ün üzerindeki doktor sayısının şimdi sadece 40'a düştüğünü, diğer 400 doktorun öldürüldüğünü yazıyor.

Partilerin aday adayları kesinleşiyor

ANKARA (AA)

Siyasi partiler, 14 Ekim seçimlerine ilişkin aday adayları listelerini bugün saat 17.00'ye kadar Yüksek Seçim Kuruluna verecekler. Partiler, adaylarının kaçını ve hangi seçim çevresinden merkez adayı göstereceklerini de bugün bildirmekle yükümlüler.

Seçime katılacak olan siyasi partiler pazar gününü aday adaylarını belirlemekle geçirdiler. CHP Genel Yönetim Kurulu dün yaptığı toplantıda hangi illerde ön seçim, hangi illerde de merkez yoklaması yapacağını belirledi. CHP'nin veto ettiği aday adayları da dünkü toplantıda saptandı. Haberimiz yayına hazırlandığında, CHP Yönetim Kurulunun toplantısı henüz sonuçlanmamıştı.

Ancak, İzettin Sarımurat'ın İstanbul'dan Naci Cidal'ın ise Hakkari'den CHP Merkez Kontenjanı için başvurdukları öğrenildi.

AP ise Konya ve Van dışında seçime katılacağı öteki 27 ilde adaylarını ön seçim yöntemiyle belirleyecek. AP'nin Konya da yapılacak milletvekilliği ara seçiminde TRT eski genel müdürü Prof. Şaban Karataş'ı merkez kontenjanından aday göstermesi kesinlik kazandı.

DİGER PARTİLER

MSP'nin ise 14 Ekim seçimlerine katılacak adaylarını merkez yoklaması ile belirlemesi ağırlık kazandı.

MHP'nin ise 14 Ekim seçimleri için Yozgat'ta önseçim yapacağı bildirildi. Parti, Yozgat dışındaki illerde adaylarını merkez yoklaması ile belirleyecek.

CGP, DP, Millet Partisi TBP ve TİP ise adaylarını merkez yoklamasıyla saptayacaklar SDP İstanbul adayını merkez yoklamasıyla belirleyecek, diğer illerde ise önseçim yapacak.

CGP'ye adaylık için 60 kişinin başvurduğu bildirildi. Aday adayları arasında eski Başbakan Maliye ve Milli Savunma Bakanlarından Ferit Melen Maliye ve Muhasebe Profesörü Ali Haydar Errişkin, Emekli Korgeneral Faruk Güventürk, Emekli Amiral Tevfik Sargut, Emekli Amiral Sıtkı Eryar, Askeri Yargıtay Başkanlığından emekli Faruk Aldemir de bulunuyor.

DELEGE LİSTELERİ ASKIDAN İNDİRİLDİ

Bu arada siyasi partilerin düzenleyecekleri ön seçimlere katılacak olan delegelerin listeleri dün saat 17.00'de askıdan indirildi.

Delege listelerine yapılacak itirazlar 15 Ağustos Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar ilçe seçim kurullarında incelenecek ve 16 Ağustos Perşembe günü kesin şeklini alacak.

Arafat...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ki kurmak için her şeyi yaparız ama İsrail'e ödün vermemiz imkansızdır" dedi

Israil'e yaşama hakkı tanıyan bir resmi FKÖ bildirisi yayınlamayı ve tam özerkliğe sahip olmayan bir Filistin Devleti kurmayı kabul etmeyeceklerini de söyleyen Arafat, "Bizim hedef ve amacımız, bağımsız bir devlet kurmak, kovulmuş olduğumuz anayurdumuza dönmek ve kendi geleceğimizi kendimiz saptama hakkına sahip olmaktır. Bu üç hedef de 1974 yılında BM Genel Kurulunda kabul edilmiş ilkelerdir" dedi.

ABD'nin FKÖ ile görüşmeye başlamasında en önemli etken olarak Arap petrolünü gören Arafat, bunun, Arap petrolünün ABD'ye verilmeyeceği anlamına gelmeyeceğini söyledi.

Öte yandan ABD Başkanı Carter, geçen cuma günü gazetecilere verdiği demeçte, ayrı bir Filistin devletine karşı olduğunu açıklamış ve "FKÖ İsrail'e yaşama hakkı tanımadığı sürece bu örgüt ile görüşmeyeceğiz" demişti. Carter, Camp-David zirvesinde de belirlenen Filistinlilerin, kendi kaderlerini kendileri tayin etmeye hakları olduğunu da söylemişti.

FİLİSTİN MERKEZ KONSEYİ TOPLANTISI

Filistin Merkez Konseyi, Birleşik Amerika Yöneticilerinin, FKÖ ile diyalog kurulmasına ilişkin son açıklamalarını Arap ülkeleri arasındaki birliği bozma niyeti ile yapıldığını öne sürdü. Sürgündeki Filistin Parlamentosu niteliğindeki Filistin Merkez Konseyi'nin Suriye'nin başkenti Şam'da yaptığı toplantıda, Filistinlilerle ilgili son gelişmeler ele alındı. Toplantıda ABD yöneticilerinin İsrail'in bölgedeki varlığını tanıması koşulu ile FKÖ ile görüşmeye hazır oldukları yolundaki son açıklamaları görüşüldü.

Filistin Merkez Konseyi sözcüsü Halid Pavum toplantıdan sonra yaptığı açıklamada, Birleşik Amerika'nın girişiminin ılımlı Arap liderlerinin Mısır-İsrail yakınlaşmasına çekme amacına yönelik olabileceğini söyledi.

KAYIP—İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

RECEP AK

TAGAD yöneticileri, Ulaştırma ve Kültür Bakanlarını ziyaret etti

ANKARA (ÖZEL)

Kısa adı TAGAD olan Tarihi Günleri Anma Derneği Genel Başkanı Hasan Aksay başkanlığındaki bir heyet Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'yı ziyaret ederek bir süre görüştü.

Görüşmeden sonra bir açıklama yapan Hasan Aksay, Kültür Bakanı Kışlalı'nın TAGAD'ın çalışmalarına her zaman her türlü yardımı yapmaya hazır olduklarını kaydettiklerini söyledi.

Aksay, TAGAD'ın 'Hicret' konulu sempozyumunun İstanbul Kültür Sarayında yapılacağını ve üç gün süreceğini bildirdi.

Aksay, daha sonra şunları söyledi:

"Ayrıca Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'le yapılan görüşmede de kendisinden hiçret pullarının basımı için yardımları talep edilmiştir."

TAGAD yöneticileri yarın da Devlet Bakanı Lütfü Doğan'ı ziyaret edecekler.

KONUT KREDİSİ 450 BİN LİRAYA YÜKSELTİLDİ

Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından kuruma kayıtlı işçilere verilen konut kredisini 250 bin liradan, 450 bin liraya yükselten Bakanlar Kurulu kararı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Sosyal Güvenlik Bakanlığının, 12 Temmuz tarihli başvurusu Bakanlar Kurulunda görüşülmüş ve 23 Temmuz tarihinde karara bağlanmıştı.

Büyükada...

(Baştarafı 1. sayfada)

bul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, beraberinde bir de motopomp getirdi. Kartal'dan 200 asker ve iki itfaiye grubu ve İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Mahmut Dikler'de adaya geldi.

Öte yandan, gerektiğinde Büyükada'nın tahliyesi için Denizcilik Bankası Şehir Hatları İşletmesinden sağlanan üç yolcu vapuru da, yangın sırasında özel olarak ada iskelesinde bekletildi.

Büyükada'daki tüm kamu görevlileri, olağanüstü durum nedeniyle görev başına çağrıldı.

Çevre adalardaki yat motorlarına da el konuldu. Bu motorlarla Büyükada'ya motopomp ve takviye kuvveti getirildi.

KONTROL ALTINA ALINDI

İtfaiye yetkilileri, yangının sabah saatlerine kadar süreceğini belirttiler.

Yangının çıkış nedeni hakkında, herhangi bir resmi açıklama yapılmadı

Sudan Devlet Başkan Yardımcısı görevinden alındı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sudan Devlet Başkanı Yardımcısı ve iktidardaki Sosyalist Birlik Partisinin Başkanı Ebu El Kasım Muhammed İbrahim, Devlet Başkanı Cafer El Numeyri'nin emri ile tüm görevlerinden alındı.

Devlet Başkanı Numeyri'den sonra ülkenin en güçlü adamı olarak bildirilen Muhammed İbrahim'in görevinden alınma nedeni konusunda bir açıklama yapılmadı. Sudan'daki resmi kaynaklara dayanarak Devlet Başkanı Yardımcısının ülkenin içinde bulunduğu ekonomik sorunların çözümü ile gösteri ve grevlere son verecek önlemler konusunda Numeyri ile anlaşmazlığa düştüğü için görevinden alındığını bildiriyor.

Bu arada ülkede temel gıda maddelerine yapılan zamları protesto amacı ile başkent Hartum'da gösteri yapan öğrenciler polisce dağıtıldı. Sudan demir yolu işçileri de pahalılığı protesto amacıyla 5 gün greve gittiler.

Vasıfsız işçiler soruların zorluğu karşısında şaşırdılar!

İETT'de vasıfsız işçi olarak sınava girenler:

"Bu soruları bilsek bilgin olurduk"

İSTANBUL (ÖZEL)

İşe girmek için İETT'ye başvuran bin kişiden sınav kartı alabilen 650 kişi nihayet sınava girdiler.

İşçiler, İş ve İşçi Bulma Kurumu önünde iki gün gece, geç saatlere kadar giriş kartı alabilmek umuduyla kuyrukta beklediler.

Ama burası Türkiye! İşsizliğin gün be gün arttığı bir ülke. Öyle kolay mı hemen "vasıfsız işçi "olmak, iş bulmak?

Nitekim sınava girenler Pirinç hangi madenlerden oluşur? ',' 3-4 parmak kaç mm. eder? ',' "M-10 işaretinden ne anlaşılır?' 'gibi sorularla karşılaşınca şaşırdılar.

Sınavdan çıkan işçiler biraz şaşırmış, biraz da "vasıfsız işçi "olamazlar korkusuyla endişeli bir halde şunları söylediler:

"Biz buraya vasıfsız işçi olarak geldik. Bize sordukları soruları bilsek bilgin olurduk. Burada sınava girenlerin çoğu ilkokulu zar zor bitirebilmiş kişiler. Elimizde sanatımız yok. Zaten olsa "vasıfsız işçi" olarak sınava girer miydik?

tv de Bugün

19.00 HABERLER
19.05 OKUYALIM TARTIŞALIM: Bu çocuk programında, Ozan İsmail Uyaroğlu'nun Çocuk ve Şiir adlı kitabından şiirler, çocuklar tarafından tartışılıyor.
19.30 BİLİM DÜNYASI: Belgesel filmde, çağımızda bilim ve tekniğin gelişmesi konu ediliyor.
19.40 İFTARA DOĞRU:
19.57 DOSTLUK ÜZERİNE: Anadolu'da yaşayan ünlü ozan ve ulu kişilerin yaşam ve felsefelerinin konu edildiği dizi programın bu bölümünde Mevlana'nın görüşleri anlatılıyor.
20.10 SPOR: Haftanın spor olayları ve dış kaynaklı spor filmleri gösterilecek.
20.30 HABERLER
21.15 GECEMİZ
22.15 AŞAĞIDAKİLER YUKARDAKİLER: Sürekli filmin 8. bölümü yayınlanacak.
23.05 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler ve Oyun Havaları
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
10.10 Arkası Yarın
11.25 Hafif Müzik
11.40 Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
15.20 Dünden Bugüne
17.02 Akşama Doğru
18.10 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
21.30 Şarkılar
22.02 Hafif Müzik
22.40 Türküler
23.00 HABERLER
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Türküler Ve Oyun Havaları
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.50 Türküler ve Oyun Havaları
12.40 Türküler
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.30 Çeşitli Müzik
15.30 Türküler ve Oyun Havaları
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler
18.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
20.45 Türküler
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistler Geçidi
23.00 HABERLER
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
11.00 Öğleye Doğru
12.03 Sizin İçin Seçtiklerimiz.
16.00 Oda Müziği
20.30 Melodiler Geçidi
21.00 Müzik Takvimi
22.06 Gecenin Getirdikleri.
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: Ş. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüller İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2-4-6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3-5-7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

ajan GALULA/nın kitabı_6

CIA/NIN ANARŞİ TEORİSİ

İHTİLAL SAVAŞLARININ EN TEMEL ÖZELLİĞİ:

Halk için yapılan mücadele

BİRÇOK iç savaşta gericilerin yanında yer almış bir uzman olarak, çarpışan iki tarafın üstünlük ve eksikliklerini çok iyi bilen CİA uzmanı David Galula, bunları genel bir sistem içinde topluyor. Galula'yı ilgilendiren yön, tarafların hangisinin haklı, ya da hangisinin haksız olduğu değildir. Galula, daha çok ayaklanmaları bastırmak isteyenler için kurallar önermekle birlikte, ayaklananlar için de tavsiyelerde bulunuyor. Galula'nın önerilerine temel olan bakış açısı ise, tekniğe dayanmaktır. Ayaklanma için ya da ayaklanmaları bastırma için, Galula'nın varmak istediği nokta bir tarafın ideolojik üstünlüğünü teknik üstünlükle kapatmaktır.

Ancak Galula, ideolojik üstünlüğün ve halk yığınlarının sahip bulunduğu gücün önemini itiraf etmekten de kaçınamıyor.

*

"İktidar bir ülkeyi halkın açık veya dolaylı onayıyla veya en kötüsü o ülke halkına karşı kurulmuştur"

*

İran Devrimi; büyüğün küçüğe, küçüğün büyüğe, dönüşmesinin somut bir örneğidir. Resimde, İran'a damgasını vuran ve CIA teorisyenlerini alteden halk yığınları görülüyor.

AYAKLANMALARI Bastırma Hareketleri-Teori ve Tatbikatı" adlı kitabın "Ayaklanan ile ayaklanmayı bastıranlar arasındaki ayrılıklar" bölümü çok ilginç bazı karşılaştırmalara yer veriyor. Galula şöyle diyor:

"İhtilal Savaşının her iki karşı kampı arasında bazı ayrılıklar vardır. Bu ayrılıklar savaşın esas özelliği, kuvvetler arasında başlangıçtaki eşitsizlik ve tarafların varlığı ve sorumlulukları arasındaki farklardan meydana gelir.

İnsiyatif

AYAKLANANLAR, mücadeleyi yalnız başlarına başlatabileceklerine göre (fakat bu ayaklananların zor ve şiddet kullanmaya ilk önce girişecekleri anlamına gelmez) stratejik insiyatifi bir yere kadar ellerinde bulundururlar. Ülke dışı etkiler, ayaklananların hareketlerini hızlandırmadığı sürece, isyan edecek olanlar olaylara başlama saatini seçmekte ve uygun zamanı beklemekte serbesttirler.

"Bir ülkede ayaklananlar yıkıcı faaliyetlere veya açık şiddet hareketlerine girişerek amaçlarını açığa vuruncaya kadar, ayaklanmayı bastıracak olanlar için büyük bir mesele oluşturmayan ufak ve muhtemel tehdit veya tehlike durumunda olup, büyük bir harekatı gerektiren somut bir hedef olarak gözükmezler. Siyasi muhalefete müsamaha edildiği bazı ülkelerde, ayaklanma faaliyetleri kanuni ve rahat olarak gelişebilir. Bu durum ise, ayaklanmayı bastıracak olan örgütün ilk harekatını büyük ölçüde kısıtlar. Genellikle ayaklanmayı bastıracak olanların en fazla yapabileceği şey, ayaklanma için uygun olan şartları ya ortadan kaldırmak, ya da hafifletmektir.

Küçükten büyüğe

İHTILAL savaşının başlangıcında çarpışan kuvvetlerin değerlendirmesinde ayaklanmayı bastırmaya çalışan kuvvetler diğerlerine göre sahip oldukları değerler olarak çok daha üstündür. Kurulu hükümet onun geçimini sağlar, gerçekte herşeye sahiptir, diplomatık olarak tanınır; yürütme ve yargı alanlarında kanuni yetkileri vardı; ülke yönetimi ve polis kendi denetimi altındadır; mali kaynaklar eli altındadır. Sanayi ve tarım kaynakları ya ülkede vardır, ya da dışardan kolaylıkla sağlanır; nakil ve haberleşme araçları çoktur, haber, propaganda araçları kendisinindir, silahlı kuvvetlerini istediği gibi genişletebilir. Ayaklanan veya isyan eden kimse ise asidir, kanundışıdır ve yukarda sayılan noktalardan ya hiçbirine veya az bir kısmına sahiptir.

"El ile tutulmayan değerler konusunda ise durum tamamen yukardakinin tersidir. Ayaklanma hareketlerinin dayandığı nedenin ideolojik kuvveti asinin sahip bulunduğu korkunç bir değerdir. Ayaklanmaya karşı koyacak olanların sorumlulukları ağırdır. Bütün ülkede barış ve güvenliğin sağlanmasından sorumludur. Ayaklanan taraf doğal olarak kendisinin elle tutulmayan değerlerini somut bir değer haline getirmeye çalışırken, ayaklanmaya karşı koyan da sahibi olduğu somut değerlerin dağılmasına engel olacaktır.

Büyükten küçüğe

BÖYLECE ayaklanan taraf, savaş boyunca ufaktan büyüğe ve zayıflıktan kuvvetliliğe yükselmelidir, aksi taktirde başarılı olamaz. Ayaklanmaya engel olan da, asinin başarısıyla yakından ilgili olarak büyükten küçülecek ve kuvvetliyken zayıf hale gelecektir.

"Doğal olarak zayıf durumda bulunan asinin, düşman kuvvetlerini yok etmek ve ülkeyi istila etmek amacıyla bütün kuvvetini toplayıp, karşı tarafa normal bir yöntemle saldırması pek akla uygun değildir. Bu nedenle mantık, onu, fiziki eksikliğini kapatabilmek için başka alanlarda çarpışmaya zorlar. Halk yeni bir alanı temsil eder. Eğer asi, halkı ayaklanmayı bastıracak olandan ayırmayı becerebilirse, halkı fiziki kontrolü altına alır ve halkın aktif desteğini sağlarsa, savaşı kazanır. Çünkü iktidar, bir ülkede halkın açık veya dolaylı onayı veya en kötüsü o ülke halkına karşı kurulmuştur.

"İşte böylece ihtilal savaşlarının en belli başlı özelliği halk için yapılan mücadeledir.

Alınacak önlemler

GÖRÜLDÜĞÜ gibi, emperyalist bir teorisyen bile iç mücadelelerde ideolojinin ve halkın önemini kabul ediyor. Soruna Türkiye açısından bakarsak, çıkarılacak pek çok ders vardır. Örneğin son 10 yılda geçirdiğimiz evreleri ele alalım. 12 Mart döneminde halkı baskı altına alan faşist bir yönetim bulunuyordu. Bu iç tehlikeye karşı mücadele ancak halka dayanılarak ve halkı demokrası ilkeleri etrafında birleştirerek başarıya ulaşabilirdi. Bugün ise, bir dış tehlike, Rus beşinci kolunun yıkıcılığı söz konusudur ve MHP terörü vardır. Bu tehlike de, yine halka dayanılarak, halkı bağımsızlık ve özgürlük temelinde birleştirerek önlenebilir. Barış ve huzur böylece sağlanır.

YARIN: İç savaşta tamamen siyaset öndedir

SEYİT ALP/IN ROMANI

ŞAVK

desenler: sevinç altan

ÖZET

Ararat'tan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı Dağıstan Beyin elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Dağıstan Bey, Kürtleri Türkmene karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona verecektir, Hacı Osman Beyin kızı Kevok'u da kendisi alacaktır. Düğün kurulur. Koçerler büyük tepki duyarlar. Rispi Safo siyah kuşak takar. Kevok'un nişanlısı Memdız öfkelidir. Kendisine yoksul olduğu için varımsız olduğunu sanır. Oysa Kevok Memdız'ı sevmektedir ancak babasına karşı gelemez.

46

Uso'nun gidişiyle sonlarının berbatlığı aklına aşikar olmuştu

Duldada oturan rispi Safo, elini gözüne tutup Uso'nun ardından uzun uzun baktı. Görmeden bakardı, gözünün ışığı azdı. Dermandan kesilmiş, kocamıştı. Oyun oynayan çocukların bağrışına kulak verdi. Belli belirsiz görünen karaltıların sahibini arardı.

Uso'nun gidişiyle sonlarının berbatlığı aklına aşikar olmuştu. Bu gidişin sonu gelmez, bildi. Araratlı kapı kulluğuna koşulacaktı. Şurda burda eriyip gidecekti. Hüzünlendi. Kalbi sancılandı, duvara tutunarak kapıya zor zor varabildi. Canı iki dirhem etini taşıyamazdı. Gelinini seslendi,

– Hewi, elimde tut...

Gelini koşarak geldi. Merak edip sordu,

– Apo, ne oldu?

– Bu dünyadaki kepeğimizi bitirdik, ahrete yol yakın oldu.

– Allah göstermesin!

– Git le benimle alay etme, bu kadar yaşadığım bana yetmez mi, bundan sonra yaşayıpta ne edem?

Hewi, rispi Safo'yu odaya aldı. Soyup, serili yatağa yatırdı.

Günlerce canıyla döğüştü durdu. Geceler, baş ucunda bekleyenlere uzadı yıl geldi.

Ne istemişse getirdiler, bir dediğini iki etmediler. Bu özenden sıkılmaya başladı, bir sabah,

– Beni çocuk gibi şımartmıyasınız, dedi.

Canlanmıştı, daralan soluğu genişlemiş, kemiği yükünü taşır olmuştu. Doğrulup oturdu, sırtını yastıklarla beslediler. Anlattı,

– Dinleyin. Yaşlılar çocuklarla birdir. Kocalık başa bela olup gürültülüdür. Bir vakitler başımdan geçen bir hikayeyi anlatayım da bana hak verin: Hoca Şemdinle Bey evindendik. Kevok yeni ayaklanmış, ortalığı velveleye verirdi. Şamatasından oturanların lafları birbirlerine varmaz, kimin ne konuştuğu anlaşılmazdı. Bey hışımlanıp Hacer Hanıma,

– Bir çocuğu susturamazsın, dedi.

Hoca Şemdin,

– Bey, çocuklarla uğraşmak zor iştir, dedi.

– Bilene hiç de zor değildir, vallah ben olsam hemen sustururum, bir çocuğu kandırmakta nedir lo?

Hoca Semdin inat etti.

Bey ziyafetine iddialıyım, ben çocuk olam sen de susturasın.

– Olur, dedi Bey.

Şemdin çocuk oldu mızırdadı. Çocuk ya... ağlayarak yoğurt isterim, dedi.

– Yoğurt getirin, dedi Bey.

– Pekmez de isterim,

– Onu da getirin.

Yoğurtla, pekmezi getirip Beye uzattılar.

Şemdin,

– İkisini de karıştırın, dedi. Karıştırdılar.

Bey,

– Kandırdım işte, diyemeden Şemdin ortalığı şamataya verdi:

– Ben size yoğurtu pekmeze karıştırasınız demişim, siz pekmezi yoğurda karıştırmışsınız, ikisini ayırın kendim dökerim deyince, Bey bocaladı.

Biz gülmekten beter olduk. Kocalık da öyledir. Her istediğimi hemen önüme koymayasınız

Araratlı, yatağın yanına, yönüne ekilip oturmuştu. Rispi Safo, hepsini bir bir süzdükten sonra muruzlandı. Sebebini bilemediler. Memdız,

– Apo toylardan evvel ölmeyesin deyince muruzu çözüldü, yüzü şavklandı.

– Lo toy benim neyimedir, bana halay mı tutturacaksınız, dedi.

Memdız'ın sitemini anladı, anlamazlıktan geldi. Dışarıda konuşmalar oldu. Sesler odaya yaklaştı, Hewi'nin açtığı kapıdan içeriye Hacer Hanım girdi. Doğrulup yer gösterdiler, oturmalarını işaret edip rispi Safo'nun yatak ucuna ilişti. Halsizdi, gözleri derine kaçmış, bakışı fersiz, dağınıktı. Bakışı kendinin değildi.

– Apo nasılsın?

– İvivim diyem de öyle olsun.

– Yürek bağımızı kopardın lo...

Hacer Hanım başını önüne verdi. Yorganın çiçeklerinde el gezdirdi, oyalandı. Oda ıssıza kaldı. Rispi Safo bir ara dalar gibi oldu, gözlerine binen ağırlığı zor zor silkeleyip attı. Sordu.

– Bey ne haldedır Hacer?

Hacer Hanım kaçamak cevapladı,

– Eskisi gibidir.

– Sabah, akşam ne eder, nasıl vakit geçirir?

DEVAM EDECEK

IKWEZİ DERGİSİ SAHİBİ BENNIE BUNSEE, KAYNAYAN AFRİKA'YI ANLATTI:

1

ANGOLA
ZAMBİYA
GÜNEY BATI AFRİKA (NAMİBYA)
RODEZYA (ZİMBABVE)
BOTSWANA
GÜNEY AFRİKA (AZANYA)
Atlas Okyanusu
Hint Okyanusu

BENNİE Bunsee, Güney Afrika uzmanı bir gazeteci. İngiltere'de İKWEZİ adlı bir dergi yayınlıyor. Dergi, Güney Afrika'nın sorunlarını ele alıyor.

Bennie Bunsee bundan kısa bir süre önce Frankfurt'ta Sovyet Tehlikesine Karşı Birleşik Avrupa İnsiyatifi adlı kuruluşun düzenlediği "Avrupa Açık Oturumuna" katıldı. ABD ve Sovyetler Birliği'nin Afrika üstüne planlarını teşhir etti.

Frankfurt Büromuzun Bennie Bunsee ile Güney Afrika'daki son durumla ilgili yaptığı görüşmeyi yayınlıyoruz.

"Batılılar bazı değişikliklerle sorunları çözmek istiyorlar ama..."

AYDINLIK: Commonwealth toplantısı Güney Afrika'daki ırkçı rejimler sorununu tekrar aktüel hale getirdi. Zimbabve'de Muzoreva hükümet kurduktan sonra bazı Batı ülkelerini ziyaret ederek daha önce kesilmiş ilişkileri tekrar canlandırmak istemişti. Bu arada ABD ve Güney Afrika karşılıklı olarak birbirlerinin diplomatlarını sınır dışı ettiler. Dünya basınında yer alan bu haberler Batılı devletlerle Güney Afrikadaki ırkçı rejimler arasında Muzoreva'ya rağmen bazı çelişmelerin devam ettiğini gösteriyor. Ancak bu konunun biraz daha aydınlatılmasına ihtiyacı var sanırız.

"Batılılar durumun böyle gitmeyeceğini görüyorlar"

– BUNSEE: Evet, Batılı emperyalistlerle ırkçı rejim arasında, çelişmeler var. Irkçı rejim ve emperyalistler durumun artık böyle sürüp gidemeyeceğinin farkındalar. Gelişmelerin aleyhlerine oldu ğunu görüyorlar. Siyasi gelişmelerin yanı sıra son olarak İran'ın Güney Afrika'ya petrol ihracını durdurması ekonomiyi de zor duruma soktu. Şimdi bütün bu sorunları nasıl çözeceklerini düşünüyorlar.

Batılı emperyalistler Güney Afrika'da bazı anlamda değişiklikler olmamasını ve bir taviz olarak bazı hakların siyah halka da verilmesini istiyorlar. Ülkeyi yarı-sömürge durumuna getirmek arzusundalar. Ayrıca Güney Afrika hükümetinin kendisi de bazı değişiklikler yapmak istiyor. Ancak hükümet siyahlarla beyazlara eşit haklar veremez. Çünkü bu, siyahların ücretlerini on misli yükseltmek demektir. Bildiğiniz gibi Güney Afrika'da bir siyah işçi, bir beyaz işçiden on defa daha az ücret alır. Eşit haklar kapitalist kâr açısından bu olanaksız bir şeydir. Bu yüzden ayrıcalıklarını sürdürmek isteyen beyaz halkla arasında bir çelişme ortaya çıkmıştır. Beyaz halk ayrıcalıklarından vazgeçmek istemiyor. Bu gelişmeler hakim sınıflar içindeki çeşitli siyasi gruplara da yansıyor. Siyah işçilere bazı örgütlenme ve sendika kurma hakkı tanınmaya başlandı. Bu, Güney Afrika gibi ırkçı bir ülke için gerçekten çok büyük bir değişikliktir. Siyah beyaz herkesin ortak gidebileceği parklar açılıyor.

Batılı emperyalistler ve hükümet işte böyle değişikliklerle mevcut sorunları çözmeye çalışıyorlar. Ama bütün bu yapılanlar sorunun esasını çözmek için yeterli değildir. Çünkü siyah yoksullarla beyazlar arasındaki uçurum çok derindir. Bu uçurum birkaç tavizle giderilebilecek gibi değildir.

Aslında sorun sadece Güney Afrika ile ilgili değildir. Namibya ve Zimbabve gibi ırkçı rejimler için de aynı sorunlar söz konusudur. Zimbabve'de Muzoreva'nın ileri sürülmesi de bu nedenledir. Güney Afrika'da da benzer bir şekilde Bantustan reislerini kullanmayı düşünebilirler. Hatta sorunu bu üç ülke arasında bir federasyon kurarak bile çözmeyi deneyebilirler.

Batılı emperyalistlerin ve Muzoreva benzerlerinin getirmek istedikleri artık çıkmaza giren sömürgecilik yerine yeni sömürgeciliktir. Bence Batılılar artık Güney Afrika ırkçı rejimini çöp sepetine atmak istiyorlar. Yeni sömürgecilik uygulayarak siyah bir burjuva iktidar yaratarak eski hakimiyetlerini bu sefer bu yolla sürdürmek istiyorlar. Yoksa ellerindeki herşeyden olacaklardır. İşte bu noktada bu sefer emperyalistlerle Güney Afrika rejimleri arasında çelişme ortaya çıkmaktadır.

"İngiltere o kadar aptal mı?"

– AYDINLIK: Şimdi bu şartlarda İngiltere'nin durumuna gelelim. Sizce Bayan Thatcher Muzoreva'yı tanıyacak mı?

– BUNSEE: Eğer böyle bir şey yaparsa çok şaşıracağımı söylemeliyim. İngiliz burjuvazisinin bu kadar aptal olacağını sanmıyorum. O zaman, bütün cephe hattı ülkelerini, Nijerya'yı, bütün Afrika'yı karşılarına alırlar. Sovyetler Birliği ve Küba gözünü açmış bekliyorlar. Bu onlar açısından çok aptallık olur.

– AYDINLIK: Muhafazakarların gazetesi Daily Telgraph iki gün önce "Nijerya'ya olan ihracatımız, Rodezya'ya yaptığımızın iki katı" diye yazdı...

– BUNSEE: İşte görüyorsunuz ki aptal değiller.

– AYDINLIK Şimdi de diğer Avrupa ülkelerinin Azanya'daki ırkçı rejime ve kurtuluş mücadelesine karşı tutumlarına geçelim isterseniz.

– BUNSEE: İngiltere'nin Güney Afrika'da çok büyük yatırımları var. Bu yüzden İngiltere'nin politikası ABD'nin peşinden gidiyor. Ancak diğer Avrupa ülkelerinin tutumu İngiltere ve ABD'den farklı bir politika izliyorlar. Güney Afrika olayları dünya çapında yankılar uyandırdığından Avrupa ülkelerinde sık sık kurtuluş mücadelesini destekleyen gösteriler yapılıyor. Hükümetler bu gösterilere karşı olumlu davranıyorlar. Hatta Norveç ve İsveç gibi İskandinav ülkeleriyle Danimarka kurtuluş hareketine oldukça yardım bile yapıyorlar. Arada yanlışlıkla Sovyetler Birliği doğrultusundaki örgütlere, örneğin; ANC'ye de yardım ettikleri oluyor. Ama kesinlikle ABD ve onun izindeki İngiltere gibi süper devlet politikası izlemiyorlar, hegemonyacı bir politika izlemiyorlar. Güney Afrika hükümeti üzerinde zaman zaman siyasi baskı uyguluyorlar. Örneğin, Güney Afrika hükümeti Turnholle anlaşmasını bahane ederek Namibya'da kukla bir zenci hükümet kurarak yarı-sömürgeci çözümler getirmeye çalışınca Ortak Pazar Ülkeleri buna karşı çıktı. Ortak Pazar Dışişleri Bakanları ırkçı hükümetin diğer siyasi örgütleriyle de görüşmesini istediler. Hatta Vroster'e baskı bile yaptılar. Bunun üzerine Vroster siyah örgütlerin de seçime katılması için izin verdi. İnanıyorum ki, kurtuluş hareketi iyice geliştiği zaman Avrupa ülkelerinde daha büyük destek görecektir.

– AYDINLIK: Ya Fransa...

– BUNSEE: Fransa kimi zaman oportünistçe davranıyor. Örneğin, nükleer enerji alanında Güney Afrika ile işbirliği yaptı. Çünkü para kazanmak istiyordu. Ama resmen Güney Afrika'nın ırkçı politikalarını kınıyorlar. Ayrıca pek kayda değer bir yatırımları da yok.

"Afrika'daki Sovyet varlığını küçümsemek çok tehlikelidir"

– AYDINLIK: Izin verirseniz konuyu başka bir açıdan daha ele alalım. Özellikle son yıllarda Afrika'da yeni bir güç daha boy gösterdi; Sovyetler Birliği. Tabii Afrika'yı "kurtarmaya gelen" Kübalı askerlerle birlikte..

– BUNSEE: Evet. Biliyorsunuz, Sovyetler Birliği'nin Afrika'da batılılar kadar uzun bir tarihleri yok. Batılı emperyalistlerin aksine kurtuluş örgütlerini desteklediklerini söylüyorlar. Bazı ülkelerde de bazı grupları silah, malzeme ve uzmanlarla destekliyorlar. Bazılarına göre bu "kurtuluş hareketlerine yardımdır". Bazıları ise, milliyetçi açıdan Sovyetlere karşı bazı şüpheler taşıdıklarını söylemelerine rağmen 'Batılıları ve ırkçıları kovmak için Sovyetlerden destek alabiliriz' diyorlar. Bu tutum bazı grupları zaten hazır bekleyen Sovyetlerle işbirliğine itiyor. Ama bugüne kadar yaşanan olaylar bu tür görüşlerin Afrika için ne kadar tehlikeli olduğunu gösterdi.

Örneğin, Etyopya Devrimci Halk Partisi (EPRF). Bunlar başlangıçta Sovyetler Birliği için revizyonist diyorlardı. Ama onun batılılar gibi emperyalist bir politika izlediğini kabul etmiyorlardı. Sovyetler Birliği Eritre'deki Mengitsu rejimini desteklemeye başlayınca şaşırdılar. Sonra Sovyet bombaları Eritre köylerinin tepesinde patlayınca, karşılarında Kübalı askerleri görünce gözleri açıldı. Ama geç kalmışlardı. Sovyetlerin desteğiyle Mengitsu EPRF'yi tamamen ezdi. Hemen hepsini kurşuna dizdirdi.

Başka bir örnek daha. Zimbabve'de ZAPU ile neler yaptıklarını görüyoruz. ZAPU'nun ülke içinde bir gücü yok. Ama Sovyetler ZAPU'nun arkasına geçti. Etyopya, Zambiya ve Angola'da üslenen, 10-12 bin kişilik bir ordu kurdular. ZANU, Zimbabve'de ırkçı rejime karşı savaşıyor, onlar ise bu üslerde kuvvet topluyorlar. İş, iktidarı almaya gelince bu orduyu devreye sokacaklar. ZANU, savaştan yıprandığı için daha da güçlü olacaklarını hesaplıyorlar.

– AYDINLIK: Diğer ülkelerde durum nasıl?

– BUNSEE: Mozambik'in Sovyetler'e yanaştığı söyleniyor. Bu, belli ölçülere kadar doğru. Örneğin; Mozambik Güney Afrika'da (Azanya'da) mücadele eden PAC'ı tanımıyor, Sovyet yanlısı ANC'yi tanıyor. Ama şunu kesinlikle biliyorum ki Mozambik Devlet Başkanı Somora Machel Rusları sevmiyor. Mozambikli FRELİMO gerillaları da sevmiyorlar. Onları sadece Çin Halk Cumhuriyeti destekledi. Namibya'da Sam Nujoma'nun arkasındalar. Demin belirttiğim gibi Azanya'da PAC'ı kontrolleri altına aldılar. Angola ve Eritre'nin durumu biliniyor. Aslında bütün bu ülkeleri ellerine geçirirlerse, Sovyetler Afrika'daki etkili bir güç haline gelebilirler. Bu yüzden Afrika'daki Sovyet varlığını küçümsemek veya görmemek çok tehlikelidir.

Bennie Bunsee Frankfurt Büromuzda

"Bazıları, Batılıları ve ırkçıları kovmak için Sovyetlerden destek alınabileceğini söylüyorlar.

Siyah bir burjuvazi yaratıp yeni sömürgecilik uygulamaya çalışıyorlar. Yoksa ellerindekinin hepsinden olacaklar"

Bennie Bunsee Afrika sorunuyla ilgili olarak uluslararası toplantıda görüşlerini anlatıyor.

YARIN: Güney Afrika da neler oluyor?